

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

00:12:55

Voorzitter: Goedenavond, beste mensen. Welkom bij deze beeldvormende vergadering. We hebben vanavond de Toekomstvisie Dronten 2050 van het Dronter Toekomstberaad en het Strategisch Kader Woonperspectief aan de orde. Tussen de onderwerpen wordt de vergadering even geschorst. Zodat we bij kunnen komen van het eerste gedeelte. Kan ik de agenda zo vaststellen? Dan is die vastgesteld. Even een toelichting bij het raadsvoorstel Concept Toekomstvisie Dronten 2050 van het Dronter Toekomstberaad. We beginnen vanavond met het onderwerp Concept Toekomstvisie 2050 van het Dronter Toekomstberaad. Hierover gaan we beeldvormend met elkaar in gesprek. Het gaat om het ophalen van informatie en het in kaart brengen van de verscheidene belangen die er zijn.

00:13:49

Voorzitter: Dat betekent dat we in deze vergadering geen politiek debat aangaan met elkaar, maar juist met elkaar in gesprek gaan. Raadsleden stellen vragen, maar vinden nog niets van het antwoord. Ik ga u daar ook aan houden vanavond. Het staat onze externe meesprekers van vanavond vrij om een mening en standpunten te uiten. Om zo bij te dragen aan het beeld wat u zich vanavond als raadsleden gaat vormen. Het college biedt namens het Dronter Toekomstberaad het voorstel Toekomstvisie Dronten 2050 van het Dronter Toekomstberaad aan. Hiermee wordt de raad in de gelegenheid gesteld de opbrengsten van het Toekomstberaad te bespreken. Dit gaan we vanavond met elkaar doen. Aanwezig zijn aan mijn rechterhand, wethouder Van Bergen en wethouder Lap.

00:14:39

Voorzitter: De ambtelijke ondersteuning is Karin IJssel. De leden van het Toekomstberaad zijn Zaily Arbona Maduro, Hanneke van Schuylenburg en Jarno Hoving. De monitorgroep Toekomstberaad. Deze groep neemt plaats op de publieke tribune, maar kan desgewenst met ons meepraten. Het betreffende lid zal dan plaatsnemen aan de vergadertafel. Ik heet de portefeuillehouders Van Bergen en Lap hartelijk welkom. En ook de ondersteuning en leden van het Toekomstberaad. Ik geef zo meteen het woord aan Zaily Arbona Maduro en Hanneke van Schuylenburg van het Toekomstberaad. Zij gaan u meer vertellen over het proces van het Toekomstberaad. Daarna heeft u alle ruimte voor vragen en het onderlinge gesprek. Vervolgens zal Jarno Hoving een korte toelichting geven over de inhoud van de Toekomstvisie. Hierna is er wederom ruimte voor een gesprek. Ik geef graag het woord aan Zaily en Hanneke. Dames, ga uw gang.

00:15:46

Mevrouw Arbona Maduro: Goedenavond, geachte leden van de raad, aanwezige wethouders, alle leden van de monitorgroep en het publiek. Mijn naam is Zaily en ik woon sinds 2022 in de gemeente Dronten.

00:16:00

Mevrouw Van Schuylenburg: Ik ben Hanneke en ik woon sinds 2011 in Dronten. Wij als monitorgroep, als vertegenwoordigers van het Toekomstberaad willen jullie hartelijk danken voor de mogelijkheid die we vanavond krijgen om de Toekomstvisie aan jullie persoonlijk te mogen presenteren. Jullie hebben je als raad kwetsbaar opgesteld en zijn de uitdaging aangegaan om burgerparticipatie in de praktijk te brengen. Om zo de toekomst van onze gemeente Dronten vorm te geven. Dat heeft

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

geleid tot de oprichting van het Toekomstberaad. Een uniek burgerberaad, want nog niet eerder is er in Nederland zo'n groot burgerberaad georganiseerd over zo'n breed onderwerp. Circa 100 inwoners hebben een bijdrage geleverd aan de Toekomstvisie Dronten 2050.

00:16:48

Mevrouw Van Schuylenburg: Ook voor bureau Emma was het nieuw om een totaalvisie te maken met zo'n grote groep mensen. Wij, bureau Emma, deelnemers en ambtelijke ondersteuning hebben er veel van geleerd. Vanavond willen we jullie laten zien hoe de Toekomstvisie tot stand is gekomen. We nemen jullie graag mee op onze reis.

00:17:09

Mevrouw Arbona Maduro: Toen we bij de eerste bijeenkomst samenkwamen, heerste er een opgewekte sfeer. Er hing ook een zekere spanning in de lucht. Wat staat ons te wachten? Gaat het leuk worden? Wie zal er zijn en is het eten lekker? Na aanmelding ging je op zoek naar je tafel. De eerste avond zaten we allemaal in vooraf gemaakte groepen, zodat wij goed gemêleerd aan dit avontuur konden beginnen. Honderd zeer verschillende mensen met allemaal één doel: een goede toekomst voor onze gemeente Dronten. Deze avond was vooral gericht op elkaar beter leren kennen en te inspireren. Inspiratie voor een visie die nog geschreven moest worden. Hoe het proces zou gaan verlopen, was voor ons nog niet helemaal duidelijk. Aan het enthousiasme van de mensen kon je zien dat het een geslaagde eerste bijeenkomst is geweest.

00:18:02

Mevrouw Van Schuylenburg: Bij de tweede bijeenkomst mochten we aanschuiven bij experts. Iedereen mocht bij twee onderwerpen aanschuiven. Tussendoor lieten we ons inspireren door de toekomstplannen van basis- en middelbareschoolleerlingen en de werkateliers. Er was veel waardevolle informatie beschikbaar. Velen van ons hadden graag meerdere sessies willen bijwonen. Het leergierige enthousiasme van het Toekomstberaad was opvallend. Er werden geïnteresseerde en gerichte vragen aan de experts gesteld, die op hun beurt zo goed mogelijk antwoord gaven.

00:18:36

Mevrouw Arbona Maduro: De derde bijeenkomst was letterlijk een reis. De tour de Dronten. In twee bussen gingen wij op pad door onze gemeente. De gidsen vertelden ons tijdens de ontspannen rit meer over de gemeente en voorzagen ons van nieuwe informatie en weetjes. Zo ontdekten wij waar het geografische middelpunt van Nederland is en waar de gemeente plannen heeft om nieuwe wijken aan te leggen. Hoe het centrum van Swifterbant een visgraatvorm heeft en hoe het IJsseloog is ingezet om het watermilieu te verbeteren. Kortom, een leuke ervaring waar we weer veel van op hebben gestoken.

00:19:15

Mevrouw Van Schuylenburg: Bij de vierde bijeenkomst hebben we eerst nog een aantal experts mogen bevragen. Hierna gingen we van start met onze eerste ideeën en dromen voor de Visie. Iedereen koos een onderwerp uit. Een onderwerp dat dicht bij je hart lag of een onderwerp waarvan je vond dat er echt iets mee moest gebeuren. Het werd snel duidelijk dat wonen en samenleving grote belangstelling hadden. Daardoor zijn sommige onderwerpen op deze avond blijven liggen. Die zijn

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

later wel opgepakt. Iedereen heeft zijn ideeën voor onze gemeente gedeeld. Daarna zijn we per onderwerp in groepjes uit elkaar gegaan. Er waren goede en kritische gesprekken over de onderwerpen die op tafel lagen. Tijdens het proces konden we elkaar steeds beter vinden en werden de eerste ideeën als voorstellen op papier gezet.

00:20:03

Mevrouw Van Schuylenburg: Aan het einde van de avond werden de ideeën met elkaar gedeeld en mochten we elkaar feedback geven. Op deze manier werden voorstellen geschaafd en uitgediept, zodat we in de volgende sessie hier verder mee konden.

00:20:17

Mevrouw Arbona Maduro: De vijfde bijeenkomst werkten we verder aan onze voorstellen. Er waren een aantal verkenners uitgekozen die op zoek gingen naar de rode draad in onze Visievoorstellen. Hun doel was het ontdekken van tegenstellingen en overeenkomsten in onze Visievoorstellen. Er waren ook raadsleden aanwezig om aan te sluiten bij de groepjes. Deze hebben ons voorzien van goede feedback. Onze ideeën werden steeds concreter. Wij kwamen erachter dat meerdere voorstellen overlap hadden met elkaar. Na de lunch werden de voorstellen gepresenteerd en mochten we stemmen. Met groene, gele en rode kaarten mochten wij onze meningen geven. We hadden ook post-its om feedback te geven en vragen te stellen bij de voorstellen.

00:21:04

Mevrouw Arbona Maduro: Zodat de groepen in de laatste bijeenkomst die post-its konden gebruiken om de Visievoorstellen te verbeteren en waar nodig aan te scherpen. Aan het einde hebben we ingestemd dat onze voorstellen naar de ambtenaren gingen voor feedback.

00:21:20

Mevrouw Van Schuylenburg: Vanavond gaat het iets sneller dan tijdens het Toekomstberaad, want nu zijn we al aangekomen bij de zesde bijeenkomst. Een enorm drukke dag, waar bij meerdere leden de stress aardig opliep. Dat is geen understatement. Dankzij de feedback van de ambtenaren konden we Visievoorstellen aanscherpen. We moesten meerdere visies samenvoegen, omdat die nagenoeg hetzelfde waren. Er moesten een aantal voorstellen herschreven worden, omdat die niet duidelijk genoeg waren. Gelukkig was ChatGPT er om ons te helpen met het samenvoegen van meerdere voorstellen. De druk liep hoog op. Tijdens de lunch waren er nog meerdere groepen aan het werk. De redactie had het druk met voorstellen die zo groot waren dat je er niet in één keer op kon stemmen.

00:22:06

Mevrouw Van Schuylenburg: Die werden nog vlug in kleinere voorstellen verdeeld. Met veel zweet, koffie, thee en een goede lunch kwamen alle voorstellen af. Door de tijdsdruk hebben niet alle voorstellen de volledige aandacht gehad die ze verdienden. Sommige onderwerpen zijn wat onderbelicht geraakt. Ook met die onderwerpen en voorstellen zijn de leden van het Toekomstberaad hard bezig geweest. Hierna hebben we met elkaar gestemd. Dit bleek een flinke uitdaging. Iedereen kreeg een stemkastje. Om deze te testen moesten we proefstemmen. Wint Nederland het EK? Dit leidde tot hilarische momenten. Hoeveel mensen zijn er vandaag aanwezig?

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

Heeft iedereen gestemd? Nee, er mist een stem. Hoe vinden we dat ene stemkastje? We hebben heel wat keren gestemd op wie de voetbalwedstrijd zou gaan winnen, voordat het echte stemmen kon beginnen.

00:23:00

Mevrouw Van Schuylenburg: Het heeft niets geholpen voor de uitslag. Al met al zijn we van 100 meningen tot één Visie gekomen. Een Toekomstvisie voor de gemeente in 2050. De Visie zoals jullie hem hebben gelezen. We zijn trots dat we onderdeel mochten zijn van dit Toekomstberaad en op het resultaat dat we hebben neergezet. Staat alles erin wat we erin hadden gewild? Nee, misschien niet alles, maar er moet ook nog iets voor de toekomst overblijven om van te dromen. Dit was het eerste deel van onze presentatie. Nu is er ruimte om vragen te stellen over de inhoud van het Toekomstberaad en het verloop. Straks, na het stuk van Jarno, kunnen we ingaan op de Visie zelf. De leden van de monitorgroep zijn te herkennen aan onze groene keycards. Hartelijk dank voor jullie aandacht.

00:23:53

Voorzitter: Wie van u mag ik het woord geven? Ga uw gang.

00:24:05

De heer Van der Schans: Van der Schans is de naam.

00:24:06

Voorzitter: Ik weet het.

00:24:06

De heer Van der Schans: Voorzitter, ik maak toch even misbruik van het feit dat ik geen concrete vragen heb. Ik laat het bij een aantal complimenten, als dat mag. Ik wil dankzeggen voor het meenemen in dit hele proces. Leuk om die achterliggende informatie mee te krijgen. Voor ons als raad is dit een les in loslaten. Dat vinden we heel ingewikkeld. Het loslaten is moeilijk. Daarom zijn we blij en vooral trots op zo'n prachtig participatietraject. Vooral met zo'n prachtig document wat het heeft opgeleverd. We kijken dus terug op een heel mooi en intensief traject met een mooi resultaat. We willen daarom ook een compliment geven voor het hele proces en het procesverslag. Daarin is het helder verwoord. Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Ik hoop dat wij het vertrouwen niet gaan beschamen in de toekomst.

00:25:12

Voorzitter: Mooie woorden, mijnheer Van der Schans. De heer Bentum.

00:25:15

De heer Bentum: Bentum is de naam. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Van der Schans. Niet om in herhaling te treden. Onze fractie voelt heel veel energie. Er is hard gewerkt. Ik hoor het woord leergierig. Ik ervaar dit als een feestje van onze lokale democratie. Dat heb ik afgelopen week in onze fractie gedeeld. Zo ervaar ik dat. Het is de kunst van het loslaten. Ik heb in het begin ook best wel wat kritische noten gekraakt. Wat blijft er dan over van ons mandaat? Ik ervaar het als een feestje van de lokale democratie. Ik hoorde een van jullie het woord leergierig noemen. Dat vonden jullie opmerkelijk. Kun je daar iets meer over vertellen?

00:26:14

Mevrouw Van Schuylenburg: Dat klopt. Dat was echt zo. We waren daar met een

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

groep van ongeveer 100 mensen, die ontzettend divers waren. Echt van alle lagen van de samenleving zaten daar. We kwamen overal en nergens vandaan uit de gemeente Dronten. Het was opvallend dat iedereen daar kwam met een energie. "Wij willen dit gaan proberen." Er was ook wat terughoudendheid. "Gaat het ook echt opgepakt worden?" Die vraag leefde wel. Mensen zeiden: ik ben hier niet voor niets, ik ga mijn stem laten horen. De experts werden echt uitgevraagd. Er was echt interesse. "Kunnen we daar iets mee?" "Wat zouden jullie adviseren?" In die zin was het opvallend hoe leergierig, nieuwsgierig en enthousiast mensen waren. Beantwoordt dat uw vraag?

00:27:17

Voorzitter: Mevrouw Jonker.

00:27:21

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Toen wij bij jullie op bezoek mochten komen, heb ik bij een groep jongeren gezeten die in een paar uur het onderwijs aan de orde moesten stellen. Ik heb ook gezien wat zij ervan op hebben geschreven. Het viel mij toen op dat daar nog veel meer ideeën liggen. Ik vond het fantastisch om te merken dat ze veel verder durfden te denken dan wij, hoe je zaken in 2050 op zou moeten lossen. Jullie gaven ook aan dat niet alles uitgebreid is besproken. Sommige dingen zijn blijven liggen. Zijn er nog plannen om met die onderwerpen wat te doen?

00:28:15

De heer Hoving: Dat is aan jullie. Wij hebben als Toekomstberaad besloten tot een monitorgroep. Daar ga ik straks over uitweiden. We willen erop toezien dat jullie lekker goed met de Visie aan de slag gaan. Wat willen jullie? Willen jullie dat wij als monitorgroep daarmee door blijven gaan en jullie daarin blijven ondersteunen? Dat is een vraag, die jullie moeten beantwoorden.

00:28:51

Mevrouw Van Schuylenburg: Als ik nog mag aanvullen. Ik denk dat de wens er zeker bij de monitorgroep en meerdere leden van het Toekomstberaad is. We zouden het helemaal niet erg vinden om nog wat dieper op de stof in te gaan en er nog wat meer mee te doen. Dat is, zoals Jarno zei, aan jullie. Wat willen jullie? Wat geven jullie ons aan vrijheid? Hoe kunnen wij ondersteunend zijn?

00:29:24

Voorzitter: Ik zie geen vragen meer. Kijk eens, mevrouw Stoker.

00:29:30

Mevrouw Stoker: Dank u wel, voorzitter. Het enthousiasme spat er vanaf. Je wordt helemaal blij als je het hoort. Mijnheer Van der Schans zei het al: het loslaten van iets waarvan wij in ons DNA het idee hebben dat we er iets van moeten vinden, was heel spannend. Mevrouw Jonker had het over de thema's die we eventueel gemist hebben. Hebben jullie een overzicht van de thema's die je gemist zou hebben? Ik weet dat ik een hele lastige vraag stel. Is dat er? Ik zou het zonde vinden om die thema's kwijt te raken. Wat vonden jullie van het tijdsbestek? We hebben de serie gezien. De bijeenkomsten waren leuk. Hoe hebben jullie dat ervaren? Was je 's avonds niet gesloopt?

00:30:21

Mevrouw Stoker: Als ik voor de hele groep kan spreken, zou ik zeggen dat we de

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

informatie waardevol vonden. We hadden ook werkateliers. We hadden graag meer tijd willen besteden. Dat is een feit. Ik denk dat iedereen van het Toekomstberaad het daarmee eens is. Ik denk dat er ruimte blijft door te gaan met de ideeën die er zijn blijven liggen. In de verslagen staat hoe het proces is verlopen.

00:31:05

Voorzitter: De heer Scholtens.

00:31:08

De heer Scholtens: Dank, voorzitter. Ik sluit mij zeker aan bij de woorden van mijn voorgangers. Ik vind het superleuk om te zien hoe iedereen betrokken is bij het Burgerberaad. Wat mij betreft gaan we het vaker doen. Ik vind het knap dat het Burgerberaad zo snel werkt. Daar kan de raad heel wat van leren.

00:31:31

Voorzitter: Dit was even een kleine oordeelsvorming, geloof ik, maar het is u gegund. Mevrouw Hotting.

00:31:47

Mevrouw Hotting: Dank u wel voor het woord, mijnheer de voorzitter. Wij als ChristenUnie waren blij om de Toekomstvisie te lezen. We gaan dat inhoudelijk bespreken in de volgende vergaderingen. Eén vraag aan jullie: als jullie een top 3 van prioriteiten zouden maken, welke vinden jullie het belangrijkste waarmee de gemeenteraad snel aan de slag gaat? Hebben jullie een top 3?

00:32:12

Mevrouw Van Schuylenburg: Ik denk dat dat ingewikkeld wordt. Wij zitten hier namens 100 mensen. Als wij daar een top 3 voor maken, ben ik bang dat een hoop mensen het niet hun top 3 vinden. Het enige wat je zou kunnen concluderen, is dat bij de groep wonen heel veel mensen zaten. Dat is iets wat leeft op dit moment. Ik was een verkenner op een van de dagen. De laatste dag zat ik bij de redactie. Ik heb veel rondgelopen. Wat ik heb gezien, is dat elke groep met hart en ziel heeft gewerkt aan zijn onderwerp. Dat is ook wat wij zeiden. Door de tijdsdruk van die laatste dag lijken sommige voorstellen erg klein, terwijl er behoorlijk wat informatie aan vooraf is gegaan. Ik wil benadrukken dat elk onderwerp belangrijk is.

00:33:14

Mevrouw Wever: Dank u wel voorzitter. Ik dacht aan de architect van De Meerpaal, Frank van Klingeren. Ik denk dat hij heel trots zou zijn dat wij in Dronten zijn mooie gebouw hiervoor hebben gebruikt. Ik denk dat hij dat gedroomd heeft. Dat geeft een mooi, historisch beeld. Hij droomde van De Meerpaal als een soort agora, waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten en overleggen. Een centraal plein. Dat hebben jullie heel mooi vorm gegeven op deze manier met de gemeente. Over het proces. Hoe is dat contact is gegaan tussen jullie en de werkateliers? Je vertelde iets over verschillende rollen. Je had gedurende het proces verschillende rollen, begrijp ik. Zouden jullie daar nog wat over kunnen vertellen?

00:34:18

De heer Hoving: Hij staat aan. Nu ben ik de vraag vergeten, sorry.

00:34:24

Mevrouw Wever: Net kwam de verkenner aan de orde. Jullie hadden groepjes.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

Welke verschillende rollen heb je vervuld? Wat heb je daarvan geleerd of opgestoken? Hoe ging dat?

00:34:38

Mevrouw Van Schuylenburg: Ik zal deze vraag beantwoorden. Die andere over de werkateliers kan Jarno goed. In principe waren we allemaal deelnemers tot de vijfde bijeenkomst. Toen is gezegd dat het door elkaar liep. We zagen dat er op heel veel plekken aan hetzelfde werd gewerkt. Dat is zonde van de energie. Je wil dat alle onderwerpen aandacht krijgen. En toen hebben ze verkenneren bedacht. Daar konden mensen hun hand voor opsteken. Dat waren er vier. Dat waren er niet heel veel. De rest van de groep bleef deelnemen. De laatste dag werden er mensen gevraagd voor redactie. Dat hield in: zorgen dat die voorstellen van papier op de juiste manier de computer gingen. Dat waren er ook niet veel.

00:35:34

Mevrouw Van Schuylenburg: Dat waren er drie of vier. Uiteindelijk kon één persoon van elk groepje dat doen. Verder waren alle rollen gelijk. Je had nog een andere vraag over de werkateliers, Die kan Jarno doen.

00:35:49

De heer Hoving: Ik denk dat ik het kan. Bij de inspiratiesessie waren werkateliers. Die heeft ook wat gepresenteerd. Daarnaast waren er een aantal leerlingen van basisscholen. Dat hebben ze heel mooi opgelost door een ruimte in te richten waar alle informatie stond. Ook de leerlingen stonden daar te presenteren en een aantal mensen van de werkateliers. Ze hebben ons voorgelicht, wat er bij hen uitgekomen is. Dit willen wij als basisschoolleerlingen. Dit willen wij als bedrijven in Dronten. Die informatie hebben we meegenomen en gebruikt als inspiratie om daar onze visies op te baseren.

00:36:38

Mevrouw Arbona Maduro: Als ik Jarno mag aanvullen over de werkateliers. Dat waren sessies waar wij inspiratie konden opdoen. Tijdens die tweede bijeenkomst was er alleen tijd voor elk lid om twee expertsessies bij te wonen. We waren op zoek naar meer informatie. Zeker mensen die heel graag van verschillende onderwerpen iets wilden weten, specifiek. Die hebben we ook nog bij mogen wonen tijdens de vijfde sessie. Mensen waren echt leergierig, zoals we eerder hebben aangegeven.

00:37:30

Voorzitter: Ik kijk de kring rond. Ik weet het wel.

00:37:36

De heer Bentum: Mijnheer Bentum is de naam. Veel energie, veel behandeld, veel diepgang, heel hard gewerkt. Heel veel dingen goed gegaan. Het is ook belangrijk om met elkaar te leren. Hebben jullie nog wat tips? Het is de eerste keer uniek. Het was heel bijzonder. Heel veel goed gegaan, maar ook nog wat tips. Wat zou bij een volgend Toekomstberaad anders of beter kunnen? Daar ben ik benieuwd naar.

00:38:12

Mevrouw Van Schuylenburg: Ik ga me inhouden. Er waren zeker verbeterpunten. Die zaten met name, denk ik, in de informatie die werd gegeven aan het begin. Het was heel onduidelijk voor ons hoe we het gingen aanpakken. Waar kunnen we op rekenen? Enerzijds werd gezegd dat we zo ver mogelijk out of the box moesten

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

dromen. Anderzijds werd er gezegd dat er kaders waren waar je binnen moest blijven. Daar zit je dan als deelnemer. Wat wordt er nu verwacht? Er werd van het begin af aan gezegd: we zijn met een Toekomstvisie bezig. Dus je merkte dat mensen in een compleet plaatje dachten. De vierde bijeenkomst, dat we echt bezig gingen, bleek ineens dat je kon aanschuiven bij energie, landbouw, wonen of noem een onderwerp. "Wacht even, wat moet ik dan met al die andere gedachten die ik had?"

00:39:13

Mevrouw Van Schuylenburg: Daarin helpt het als van tevoren duidelijk is voor deelnemers hoe het proces verloopt. Dat er meer ruimte is voor de rest van de ideeën. Dat is het enige wat we hebben gemist. Ruimte voor de out of the box ideeën.

00:39:47

Monitorgroep: Een van de zaken die wij wel continu gemerkt hebben, is tijdsdruk. Dat de sessies te kort waren om lekker door te kunnen praten met elkaar van wat bedoelen we nu? Het zijn zulke verschillende mensen waarmee je aan tafel zit. Dat hebben jullie als gemeenteraad waarschijnlijk ook wel. Je moet mensen eerst leren kennen, voordat ze begrijpen wat je bedoelt. Dus de tijdsdruk en wat Hanneke aangaf, de onduidelijkheid soms in het proces. Wat wordt er van je verwacht? Wat ga je een volgende keer doen met elkaar? Dat had soms wel wat beter gekund. Dank u wel.

00:40:34

Voorzitter: Mevrouw Wever.

00:40:36

Mevrouw Wever: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vervolgvraag. Ik zag in het proces dat er angst was dat mensen gingen afhaken. Dat ze het daarom geprobeerd hebben heel compact te houden. En ik kan me dat voorstellen, het was voor jullie naast je baan. Dan moet je heel veel momenten vrijhouden. Ik begrijp dat dat spanning geeft op het hele proces. We hebben met verbazing geconstateerd, volgens mij was iedereen daar heel verrast over, hoeveel mensen die betrokkenheid kregen vasthielden. Waar zit hem dat precies in?. Wat maakt dat je erbij wilt blijven? Dat de monitorgroep zegt steeds enthousiaster te worden, gaande het proces. Wat is dat dan?

00:41:28

De heer Hoving: Je begint als 100 verschillende mensen. Naarmate dat je elkaar een beetje leert kennen, merk je dat je samen steeds meer gaat dromen over de toekomst van ons geliefde Dronten. We hadden 100 verschillende ideeën, maar die zijn samengekomen tot die ene Visie. Je gaat samenwerken. Je zet je eigen ik even aan de kant. Dit is mijn idee, maar hoe gaan we dat dan samen vormen tot één idee? Zo raak je betrokken. Zo raak je met elkaar betrokken en geënthousiasmeerd, gelukkig. Je herkent elkaar een beetje. Je voelt je als inwoner gehoord en gezien in zo'n groep.

00:42:10

Mevrouw Van Schuylenburg: Als ik nog een kleine aanvulling mag doen. Ik dacht daar ook aan. Als wij een brief thuis hadden gekregen met 20 sessies, had dat

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

kunnen afschrikken. Dat is de lastige afweging. Dat geldt niet voor iedereen. Er zijn mensen geweest die het zo goed vonden, lang zat. Er was ook een heel groot gedeelte wat echt enthousiast was en die die zevende dag niet verkeerd had gevonden. Om nog net eventjes die puntjes op de i te zetten. Dat is een hele lastige. Binnen het proces is tijd te winnen. We hebben best veel gezeten en geluisterd naar veel toespraken en veel dingen. Dan die weer aan het woord en die weer. Dat was mooi en waardevol. Tegelijkertijd ging dat af van de ruimte die er was om echt aan de slag te gaan.

00:43:09

Mevrouw Van Schuylenburg: Dat wilden mensen. "Jongens, laat ons nu maar lekker aan de slag gaan, laat ons experts bevragen en laat ons lekker gaan." Dat zou een tip voor de toekomst kunnen zijn.

00:43:24

Voorzitter: Ik kijk de kring rond. Ik denk dat dit onderdeel voldoende is belicht. Dan gaan we nu over naar de presentatie van de heer Jarno Hoving over de inhoud van de Toekomstvisie. Daarna kunnen we weer met elkaar in discussie en de mensen van het Toekomstberaad bevragen. Het woord is aan Jarno.

00:43:44

De heer Hoving: Dank je wel. Goedenavond, ik ben Jarno. Ik woon inmiddels vijf jaar in ons mooie Dronten. Dan zijn we nu aangekomen bij de Toekomstvisie. Graag belichten we in het kort even de onderwerpen. We hebben in de Toekomstvisie lef getoond en laten zien dat wij socialer, groener en gezelliger willen zijn in 2050. Wij zijn van mening dat groei naar 60.000 inwoners het dorpse karakter niet in de weg mag staan. Iedereen heeft daarbij zijn eigen gevoel over wat het dorpse karakter voor hem of haar is. Over het algemeen betekent het dorpse karakter dat er ruimte voor elkaar, ruimte voor de natuur en ruimte voor diversiteit moet zijn. De rode draad binnen de Toekomstvisie is het behoud van het dorpse karakter. Wat ook in meerdere onderwerpen aan bod komt, is dat wij als inwoners naar elkaar willen omkijken.

00:44:47

De heer Hoving: Omzien naar elkaar moet een speerpunt zijn in de Toekomstvisie voor ons geliefde Dronten. Dronten wordt een gemeente waar wij ons veilig kunnen voelen. Waar niemand vergeten wordt en waar iedereen mee kan doen. Over het onderwerp wonen zijn verschillende voorstellen gekomen. Vragen om hoogbouw te matigen, bereikbaarheid van voorzieningen, ontmoetingsplekken en sport en spel moeten mogelijk en goed bereikbaar zijn voor onze inwoners. Wij willen meer groen in onze dorpen, zodat het uitnodigt om naar buiten te gaan. Het optimaal gebruik van regenwater is belangrijk tegen de verspilling van drinkwater. Ook zien wij een goed bereikbare gemeente voor ons, waarin je zowel wandelend, als per fiets, als per auto veilig de weg op kan.

00:45:43

De heer Hoving: Daarnaast is openbaar vervoer een belangrijk onderdeel om bereikbaar te zijn, zowel binnen de gemeente als voor de rest van Nederland. Ook hier is sociale cohesie een rode draad. De pioniersgeest kruipt ook door het bloed bij de leden van het Toekomstberaad. Dat zien we terug in de voorstellen van energie en klimaat en landbouw en voedsel. Innovatie is onderdeel van de pioniersgeest.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

Door kennis naar onze gemeente te halen en samen te werken met hogescholen en kennisinstituten kunnen we werken aan een innovatieve toekomst. We vragen genoeg ruimte voor initiatieven, gedragen door de gemeenschap en de gemeente. Als gemeente nieuw energie opwekken door bijvoorbeeld waterstof of andere groene alternatieven.

00:46:40

De heer Hoving: Overige energie kan worden geëxporteerd. Zelf opwekken zorgt ervoor dat we zelfvoorzienend en onafhankelijk van anderen zijn. De conclusie van het Toekomstberaad is dat inwoners en gemeente samen streven naar een duurzame, inclusieve en verbonden gemeenschap. Waarbij groei en innovatie hand in hand gaan met het behoud van het dorpse karakter. Door in te zetten op sociale cohesie, duurzaamheid, ruimte voor mens, natuur en landbouw wil Dronten een voorbeeldgemeente zijn in 2050. Dronten geeft immers de ruimte. Het was een geweldige en leerzame ervaring. Samen bouwen wij aan de toekomst van onze gemeente Dronten voor de huidige, maar ook voor de toekomstige generaties. Wij zijn trots dat we onderdeel mochten zijn van het Toekomstberaad.

00:47:34

De heer Hoving: In de Visie is benoemd dat wij hopen dat deze lijn wordt doorgezet en er veel vaker gebruik zal worden gemaakt van een Burgerberaad. Zodat we als inwoners kunnen blijven participeren. Beste raadsleden, dit is onze Toekomstvisie Dronten 2050. We vertrouwen erop dat jullie dit zullen behandelen als het zwaarwegende advies waar jullie om hebben gevraagd. Om een goed gevolg te geven aan de door ons gevormde Toekomstvisie heeft het Toekomstberaad besloten om een monitorgroep op te zetten. De monitorgroep is beschikbaar voor vragen, zowel nu als in de toekomst. Wij kijken en denken graag met jullie mee. De monitorgroep kunt u vanavond herkennen aan de personen met een groene keycord. De monitorgroep is ook benieuwd hoe de raad onze rol ziet. Hartelijk dank voor jullie tijd en aandacht. Graag beantwoorden wij jullie vragen.

00:48:33

Voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Wever.

00:48:44

Mevrouw Wever: Dan gaan we nu de diepte in. Dat is hartstikke leuk. Even kijken. Ik zag 6.1. Dat gaat over wonen. Volgens mij was dat een spannende. We hebben het gezien in de presentatie. Wij hebben als raad een document vastgesteld over groei van Dronten en kwamen we uit op groeien naar 60.000 inwoners. Er staat iets over in het stuk. Even kijken. Dat jullie zeggen dat je dat aantal niet moet vastleggen. Het is te vast omschreven. Dat is 6.1, toekomstbestendig dorp. Er staat: "We herzien de woningaantallen die zijn opgenomen in richting aan de groei, want die liggen te vast." Ik was benieuwd hoe dat erin is gekomen. We hebben dat document samen vastgesteld.

00:49:58

Mevrouw Van Schuylenburg: Ja, precies. Ik kan geen antwoord geven op hoe het erin is gekomen. Dat verbaast me nu ook. Ik weet wel dat dit heel erg leefde onder de groep. Waarom zoveel en willen we dat überhaupt wel? Volgens mij was de opzet wel dat we ons aan die kaders hielden. Daar kan Bert misschien antwoord op geven.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

00:50:26

Monitorgroep: Goedenavond. Wij hebben zeker gekeken naar die randvoorwaarden. Dat waren randvoorwaarden die door de gemeenteraad waren opgelegd. Dus daar hebben we ons een beetje aan gehouden. Van de andere kant is het zo: als je kijkt naar 2050, hoe zeker is dat? Daar zit nog marge en ruimte in. Het zou best kunnen zijn dat ze zeggen: de gemeente Dronten heeft zo veel ruimte, daar kan best wel meer dan 60.000 komen of 60.000 is niet haalbaar en het worden er minder. We zijn dus in feite wel uitgegaan van dat we tot 60.000 zullen groeien, maar daar zit een marge op.

00:51:09

Mevrouw Wever: Dus als ik het vertaal: is het realistisch om uit te gaan van 60.000 in 2050? Het is niet dat het er te veel zijn of het knelt met dat we het groen willen behouden en dan wordt het te veel een stad? Zo kun je het ook uitleggen.

00:51:24

Monitorgroep: Dat is in feite wel onze randvoorwaarde. Dat dorpse karakter moet wel blijven. Het moet een groene gemeente blijven. Wij hopen dat dat wel in stand blijft. Ook al zou dat 70.000 worden of 50.000. Dat we toch ergens dat dorpse karakter blijven hanteren.

00:51:58

Monitorgroep: Ik heb gedeeltelijk bij die groep gezeten. Het heeft te maken met de woonwensen voor de drie dorpen. Gelijk en gelijkwaardig zijn. En daaruit komen de herziene woningaantallen, omdat er vanuit de twee dorpskernen Biddinghuizen en Swifterbant nadrukkelijk de vraag is om genoeg groeipotentie te houden, dat ook de voorzieningen op peil kunnen blijven. Dus dat is niet alleen voor 2050, maar dat geldt ook voor de weg ernaartoe. Wat ik begrepen heb, is dat die woningaantallen voor nu en voor de komende periode, met de groeipotentie die de twee andere dorpskernen hebben, min of meer vastliggen. Daaruit komt die opmerking over herziene woningaantallen. Het is niet zozeer dat 60.000 herzien wordt, maar dat de groei herzien wordt.

00:53:01

De heer Bentum: Dank u wel, voorzitter. Even daarop verder inzoomen. Is er in de subgroep ook gesproken over, als het gaat om de levensvatbaarheid van de kernvoorzieningen en dergelijke, zijn er ook getallen voorbijgekomen in de gesprekken?

00:53:20

Monitorgroep: In mijn beleving zijn er geen getallen voorbijgekomen, maar ik ben er niet de hele tijd bij geweest. We hebben gewisseld qua groepen. Dan ging je weer naar een andere groep. Soms ging de discussie door in de groep. Wat ik eerder aangaf over de tijdsdruk. Je had er wel bij willen zitten, maar dan begon jouw primaire thema. In dit geval was dat voor mij landbouw en sociale cohesie en dan begon dat thema. Dat liet ik prevaleren boven dit thema. Vandaar dat ik daarop geen antwoord kan geven.

00:54:00

Monitorgroep: Het kan ook zo zijn dat we dat nog verder samen met jullie zouden kunnen uitwerken. Zo is het ook. Het is niet in beton gegoten.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

00:54:09

De heer Bentum: Ik begrijp dat het aandachtspunt de vitaliteit van de kernen, het voorzieningenniveau is. Waarvan jullie zeggen: heb daar bovengemiddelde aandacht voor.

00:54:20

Monitorgroep: En de daarbij behorende infrastructuur.

00:54:30

Voorzitter: Ik kijk de kring rond. Die ooghoek mis ik.

00:54:45

Mevrouw Stoker: Als ik het laatste antwoord goed beluister, kan ik het dan opvatten dat we de Visie ook als een statisch document moeten gaan gebruiken? Er kan in de toekomst naar 2050 toe zo vreselijk veel veranderen. Mijn opvatting is dan dat het een statisch document moet zijn. Dat het mee moet groeien met de tijd. Ik zoek ook naar hoe we dan niet te ver afwijken. Dat is misschien een lastige vraag.

00:55:14

Mevrouw Van Schuylenburg: De vraag aan ons was een Visie voor 2050. Als je vraagt aan de mensen nu, wat zien jullie voor ogen? Dan is dit heel duidelijk de mening die speelt. Dus ik denk dat je hem zeker heel serieus moet nemen. Uiteraard is het leven veranderlijk. Als er grote dingen veranderen of gebeuren, er breekt oorlog uit, dan moeten dingen anders. Dat is zo. In principe is dit wel de lijn die vanuit het Toekomstberaad is neergelegd.

00:55:53

Mevrouw Stoker: Hij is niet in beton gegoten. Ik begrijp hem. Ik heb nog een vraag. Jullie hebben nu zoveel tijd en energie erin gestoken. Het begint bijna op politiek te lijken, durf ik haast te zeggen. We geven vanuit de gemeente de cursus Welkom in de raad. Is daar ook over gesproken, zijdelings en tijdens de afterborrel?

00:56:22

Mevrouw Van Schuylenburg: Dat zal wisselen, denk ik. Ik heb wel iemand gesproken dat ik dacht: interessant, maar ik denk niet dat dat voor iedereen geldt. Het is volgens zeker geen onderwerp geweest, wat groepsbreed is besproken of heel erg aangemoedigd of genoemd is. Nee, maar het was een hele leuke ervaring met elkaar. Het heeft wel iets aangewakkerd bij burgers om zich bezig te willen houden met politiek. Dat is echt heel waardevol geweest van deze hele ervaring. Mensen hadden even het gevoel dat ze echt wat konden betekenen. Dat is al waardevol.

00:57:05

Mevrouw Stoker: Dat is, denk ik, wat van ons allemaal wel een beetje drijft. Je doet ertoe. Je wordt gehoord. Dat is onze rol en wie weet, is er voor jullie ook een toekomst weggelegd.

00:57:18

De heer Hoving: Bij deze solliciteren we dan voor de raad met de monitorgroep.

00:57:32

Voorzitter: Ik kijk de kring rond. Ik zie verder geen vragen meer. De heer Degenhardt.

00:57:41

De heer Degenhardt: Dank u, voorzitter. Nog een inhoudelijke vraag. In punt 1.1

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

staat dat met betrekking tot energie leefbaarheid op één moet staan. In 1.2 zijn jullie vrij ambitieus met betrekking tot energieopwekking. In hoeverre zien jullie daar een tegenstelling in? In punt 1.1, als het over de opwekking van energie gaat, zeggen jullie: zet leefbaarheid op één. Dus dat lijkt enigszins terughoudend te zijn in inzet op energie.

00:58:23

Mevrouw Van Schuylenburg: Nee, dat gaat echt over letterlijke leefbaarheid. Dus enerzijds willen we absoluut innovatie en schone energie. Dat zal je ook in het hele document telkens terugvinden. Anderzijds vinden we dat de samenleving in de wijk geen last moet hebben van energieopwekkers. Dat is ook heel belangrijk. Enerzijds kan dat elkaar misschien bijten, maar anderzijds zou je kunnen zeggen dat het rekening met elkaar moet houden. Het is heel belangrijk, maar we willen wel een prettig dorp blijven. Waar je geen last hebt van geluidsoverlast en dat soort zaken.

00:59:01

De heer Degenhardt: Bedankt, dat maakt een stuk duidelijker hoe ik het moet lezen.

00:59:03

Voorzitter: Ik zie geen vingers meer. Ik concludeer dat we dit onderwerp voldoende hebben besproken.

00:59:23

Monitorgroep: Wat ik nog wel belangrijk vind om te noemen, is de vraag over ons als Toekomstberaad en als monitorgroep: Hoe denkt de raad met ons verder te gaan?

00:59:39

Voorzitter: Dan vraagt u ons nu een oordeel.

00:59:42

Monitorgroep: Nee, maar wel graag om het mee te nemen.

00:59:47

Voorzitter: Ik heb het gehoord. Ik zie dit als een toezegging om bij de behandeling in de raad dit ter sprake te brengen en daar tot een besluit te komen. Hoe nu verder met het Toekomstberaad? Dat zeg ik u toe, dat dat op de agenda bij de behandeling van dit stuk aan de orde komt.

01:00:07

Monitorgroep: Fijn, dank u.

01:00:08

Voorzitter: Dat doe ik met instemming van de aanwezige commissieleden hier. Ik krijg duimpjes, dus dat heb ik goed geconcludeerd. Ik heb verder geen toezeggingen gehoord. Anders dan mijn eigen toezegging. Jarno, heb jij nog een toezegging?

01:00:28

De heer Hoving: Ik heb inderdaad nog een toezegging. Ik zal even mijn telefoon openen. Met het cadeautje wat jullie nu krijgen van Kim en Anita zetten wij symbolisch samen de eerste stap naar de toekomst van Dronten. Met deze vier Kapla houtjes. In je eentje kom je er niet, maar samen kunnen we er een heel mooi bouwwerk van maken. Samen bouwen wij aan de toekomst van onze gemeente Dronten.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

01:01:00

Voorzitter: Dank voor deze leuke geste. Er is één toezegging gedaan, dat we dat gaan doen. Kan ik concluderen dat we hiermee naar de oordeelsvormende vergadering kunnen of ziet u nog meer beeldvorming voor u? Nee, dan gaat deze onverkort door naar de komende raadsvergadering. Dank u wel. Dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.

01:10:52

Voorzitter: Ik hoor een brom. Ik hoor geen brom meer. Ik heropen de vergadering. We hebben nu aan de orde het raadsvoorstel Strategisch Kader Woonperspectief. Het tweede onderwerp wat vanavond besproken wordt. U gaat de beeldvorming in, met elkaar in gesprek, met als doel een bijdrage te leveren aan de kennis en het beeld van de raad over dit onderwerp. Het gaat over het ophalen van informatie en in kaart brengen van de verscheidene belangen die er zijn. Dat betekent dat we in deze vergadering geen politiek debat aangaan met elkaar, maar met elkaar in gesprek gaan. Raadsleden stellen vragen, maar vinden nog niets van het antwoord. Ik ga u daar ook aan houden. Het staat onze externe meesprekers van vanavond vrij om hun mening te geven en standpunten te uiten, om zo bij te dragen aan het beeld van de raad.

01:12:30

Voorzitter: In december 2023 heeft de gemeenteraad het Woonperspectief met zeven Woonwaarden als oogmerk voor de toekomst vastgesteld en opdracht gegeven aan het college deze Woonwaarden in fase twee uit te werken tot een strategisch kader. Het college heeft de Woonwaarden uitgewerkt tot doelen en strategieën en verwoord in dit Strategisch Kader Woonperspectief. Hier gaan we over in gesprek. Aanwezig zijn wethouder Van Bergen, de ambtelijke ondersteuning Rogier Van der Laan. Meesprekers zijn de heer Pouw van OFW en de heer Oostdam van USRA. Ik geef graag eerst het woord aan de meesprekers, zodat zij zich kort kunnen voorstellen. Vervolgens krijgt de heer Van Bergen het woord voor een korte bestuurlijke aftrap.

01:13:13

Voorzitter: Aansluitend geeft Rogier van der Laan vanuit de ambtelijke organisatie een presentatie. Daarna heeft u alle ruimte voor een gesprek. Ik geef aan u het woord.

01:13:24

De heer Oostdam: Goedenavond, ik ben Erwin Oostdam van studentenvereniging USRA. Namens de studenten. Woonachtig in Bodegraven en student op Aeres Hogeschool.

01:13:35

De heer Pouw: Noek Pouw, directeur bij OFW sinds vier jaar. Ik las in de Woonagenda dat ik 30% van de nieuwbouw moet verzorgen. Dus misschien is het goed dat ik hier bij ben. Ik kijk ernaar uit.

01:13:57

De heer Van Bergen: Dank u wel, voorzitter. Peter van Bergen, wethouder. Het is leuk als wij even afstemmen, want de helft van mijn inleiding heb je al genoemd. Het traject hiernaartoe. In december vorig jaar heeft u de woonwaarden vastgesteld. En tot nu zijn er heel veel gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders. We zijn

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

in april met u het gesprek aangegaan. Waar u met uw voeten mocht stemmen. Ik wil twee dingen benoemen, die we in de tussentijd gedaan hebben. Het liep deels parallel met de Toekomstvisie. Wanneer kunnen we het Woonperspectief agenderen? We hebben goed gekeken in de zomerperiode naar de conceptrapportage die er voor de Toekomstvisie lag. In hoeverre die zou bijten met het Woonperspectief.

01:14:48

De heer Van Bergen: Op het moment dat die zou bijten, dan was het duidelijk dat we eerst de Toekomstvisie zouden moeten bespreken en daarna pas het Woonperspectief. De dingen in de logische volgorde zetten. We hebben geconstateerd dat de Toekomstvisie en het Woonperspectief heel goed op elkaar aansluiten en elkaar aanvullen. Het tweede punt wat ik mee willen geven. We zaten richting fase twee. Dat we het Strategisch Kader aan u voor zouden leggen. Dat ligt er ook. Tegelijkertijd hebben we in de vorige bijeenkomst bij u opgehaald dat een Perspectief hartstikke mooi is, maar komt er ook nog wat garen van de klos? Gaan we uiteindelijk naar die uitvoering toe? We gaan een eerste stap maken om zo snel mogelijk die Woonagenda te verzorgen.

01:15:41

De heer Van Bergen: Daar gaan de concrete plannen in terechtkomen. Vandaar dat het Strategisch Kader en de uitgangspunten voor de Woonagenda aan u voorgelegd worden. Over de inhoud van het Woonperspectief zal de heer Van der Laan u straks in een presentatie meenemen. We gaan het even iets anders doen. Om het Woonperspectief en de uitgangspunten van de Woonagenda op een wat luchtigere manier, een beeld wat goed blijft hangen, aan u voor te leggen. Het is twee, drie minuten. We hopen dat het werkt. Laat u verrassen door de creatieve dingen van Circusvis. Ik ben heel benieuwd of het werkt.

01:24:30

Voorzitter: Hebben jullie mij niet verstaan? Na de vergadering is er de mogelijkheid het filmpje met geluid te bekijken met elkaar vanaf de laptop. We missen wel iets als we het filmpje niet zien. Ik heropen nu de vergadering. Dank u wel.

01:24:50

De heer Van der Laan: We hadden geoefend, maar de techniek laat ons in de steek helaas. Ik ga het ouderwets doen. Wat was ook weer het Woonperspectief? Het langetermijnhandelingskader, gemeente Dronten gaat groeien. Wat vraagt dat? Welke woonkwaliteit wil Dronten behouden? Zeker ook als je die woningbouwopgave vorm gaat geven. We hebben het gemaakt met heel veel mensen. Inwoners, de studenten, de makelaars, de ontwikkelaars, Dorpsbelangen Swifterbant, Biddinghuizen. Er is een brede schare aan mensen die mee hebben gedacht. Waarvoor heel veel dank. Waar we nu staan. U heeft in december 2023 de Woonwaarden vastgesteld. Mijnheer Van Bergen zei het al. We hebben goed gecheckt of het aansluit bij de Toekomstvisie.

01:25:44

De heer Van der Laan: Dat gaat goed. In deze fase komen er twee documenten naar u toe. Het eerste is het Strategisch Kader. Dat gaat over doelstelling en strategie. Welke effecten wilt u bereiken? Als je die aanhoudt tegen waar Dronten nu staat en wat er op Dronten afkomt, wat betekent dat dan? Welke Strategie moet je dan

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

hebben? Met andere woorden: hoe ga je dat voor elkaar krijgen? En als laatste de eerste aanzet tot de maatregelen met een aantal uitgangspunten voor de Woonagenda. Is het beter zo? Super. We horen wel geluiden die we niet willen horen, maar geen geluiden die we wel willen horen. Dat zijn deze drie boekjes. Alhoewel ik denk dat niemand ze meer print. Goed, het Strategisch Kader, het eerste boekje. Het einde van fase twee.

01:26:48

De heer Van der Laan: Daar staan deze Woonwaarden in, die we verder uitgewerkt hebben tot effecten. Dat ga ik niet herhalen. De vijf belangrijkste ontwikkelingen. Goed om daar even bij stil te staan. De enorme schaarste op de woningmarkt, de behoefte aan betaalbare woningen, de voortgaande individualisering, de demografische ontwikkeling, vergrijzen en ontgroenen, klimaatverandering als zorg en een toenemende concentratie van kwetsbare groepen. Het gaat gemiddeld best goed met Dronten, maar kwetsbare mensen wonen wel steeds vaker bij elkaar in dezelfde buurt. Ik hoor weer een brom. Het is heel bijzonder. U heeft het over de Toekomstvisie gehad. Een van de belangrijkste onderwerpen is de zorg over de sociale samenhang.

01:27:37

De heer Van der Laan: Hoe houd je die vast als je naar 60.000 inwoners groeit? Ik heb mensen horen zeggen: we moeten elkaar weer groeten. Dat is natuurlijk hartstikke mooi, maar als je het opschrijft, is het niet geregeld. Hoe krijg je dat voor elkaar? Dat is een ingewikkelde vraag. We zijn gekomen tot drie strategieën. Waarin we proberen al die Woonwaarden aan te tikken. Dus per strategie meerdere Woonwaarden te bereiken. De eerste is behoud van het dorpskarakter door gedoseerde groei met kleinschalige groene buurten, waarin mensen elkaar ontmoeten. Dus als je toch dat dorp wil vasthouden, doe dat dan door dat buurtje als een dorp te laten voelen en een plek te maken waar je elkaar tegenkomt, waar je elkaar ontmoet. Een kleine toelichting. Waarom?

01:28:23

De heer Van der Laan: Er zijn echt zorgen dat dat dorpse karakter verloren zou kunnen gaan. Het is niet vanzelfsprekend, dat dat behouden blijft als je doorgroeit naar 60.000 inwoners. Hoe kun je dat dan vasthouden? Door die ontmoeting als kernpunt te kiezen. De uitdaging daarbij is: het is veel makkelijker om blokken te bouwen en te stampen. Als je die ontmoeting wilt faciliteren en organiseren of stimuleren, dan moet je daar je best voor doen. Dat gaat niet vanzelf. Dat vraagt iets van de gemeente en alle partijen waar de gemeente mee samenwerkt. Dat is dat je kijkt naar brede welvaart. Als je het alleen maar als kostenpost ziet, net als groen, dan kan er niets. Dus je moet op langere termijn kijken en breder kijken. Je moet dat ook in stedenbouwkundige kaders vertalen, want anders komt er niets van terecht.

01:29:12

De heer Van der Laan: Tweede strategie: gemengde bevolkingsopbouw door wijken met een gevarieerd woningaanbod. Elk aanbod schept zijn eigen vraag naar prijs, type en uitstraling. Je wilt graag wijken waar iedereen een plekje heeft, waarin je elkaar tegenkomt. Dat we niet allemaal in onze eigen bubbel leven. Dat kan als je een goede mix maakt van woningen en van draagkracht. Mensen die soms elkaar kunnen dragen. Soms ben je de dragende en de andere keer ben je de vrager. Een

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

uitdaging daarbij is dat niet elke groep even gewenst is in elke buurt. We kennen allemaal de voorbeelden waarin mensen op bepaalde voorzieningen of bepaalde groepen mensen misschien wat minder zitten te wachten.

01:29:54

De heer Van der Laan: Daar zul je een keuze in moeten maken. En de andere uitdaging is. Het is natuurlijk niet de bedoeling om een soort commune te maken waarin je permanent met elkaar samenleeft. Je mag ook een eigen plek hebben waar je je in terugtrekt en waar je je privacy hebt. Dus ontmoeting is mooi, maar er is ook ruimte voor je eigen privacy en leefomgeving. Dat vraagt sturing, maar ook partners die dit willen en kunnen. Als je echt tot gemengde wijken wilt komen, alleen maar villa's stampen is misschien wel commercieel veel aantrekkelijker dan zo'n gemengde wijk maken. De laatste. Starters en ouderen die hier wonen. De starters die hier opgegroeid zijn, de ouderen die hier hun leven hebben geleid en die hier graag willen blijven wonen.

01:30:40

De heer Van der Laan: Daar in ieder geval een plek voor te bieden met een passend aanbod van woningen, woonomgeving en woonvoorzieningen. Waarom? Als je die dorpse binding graag wilt behouden, wees dan zuinig op die mensen die dat al hebben. Een ander punt van zorg dat er geen zorgvoorziening is in Swifterbant en Biddinghuizen. Dat maakt het best moeilijk om daar oud te worden, als je zorg nodig hebt. Hoe doe je dat? Zorgen voor betaalbare woningen en een passend aanbod van zorg. Een echte uitdaging daarbij is de financiering. Dan heb ik het met name over de zorg, want de kraan is dichtgedraaid vanuit het rijk. Dus hoe krijg je dat dan toch voor elkaar? Je wilt ook niet iets maken wat alleen maar voor een vergrijzingsgolf geschikt is en daarna niet meer voldoet.

01:31:28

De heer Van der Laan: Je wilt iets maken wat heel lang een passende functie blijft houden. Wat vraagt dit? Ook weer sturen, maar het vraagt ook de herverdeling van zorgcapaciteit over de kernen. Die zit op dit moment bijna helemaal in Dronten. Als je daar iets mee wilt, zul je misschien hier iets weg moeten halen en daar iets naartoe moeten brengen. Dat is best een ingewikkelde opgave. Fase drie, de Woonagenda. Daar komen straks drie onderdelen aan. Dit willen we weten. Er zal bijvoorbeeld onderzoek moeten worden gedaan, woningbehoefteonderzoek, over de zittende inwoners. Als je gaat groeien, ook voor de groei van buiten, welke groei is dat dan? Wie zijn dat dan? Welke producten moet je dan maken? Dat is een groeistrategie dus er moeten dingen worden uitgezocht.

01:32:19

De heer Van der Laan: Er moeten ook heel concreet dingen worden gemaakt. Als je dat hebt uitgezocht en je weet wat je moet doen, dan kun je lekker aan de slag. Het gaat ook over samenwerking en over hoe je het met elkaar financiert, regelt, prestatieafspraken met de woningcorporatie. Er is een heleboel te doen. En toen kwam de gedachte op om de vaart erin te houden en als eerste eigenlijk al een aantal uitgangspunten aan u als gemeenteraad voor te leggen die voortvloeien uit dat Strategisch Kader. Dat zijn allerlei onderwerpen die daar al oppopten en ter sprake zijn gebracht. Voordat je het weet, heb je een lijst met 100 dingen. Dit

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

eigenlijk ook en dat ook. Heel eerlijk, dat kunnen we niet waarmaken qua mensen en middelen. Dus er zitten ook keuzes in.

01:33:07

De heer Van der Laan: Je wilt die agenda heel graag met de samenleving opstellen en verder invulling geven. Als we die punten langslopen. Ik pak er twee even iets uitgebreider uit. Die ontmoeting, die sociale cohesie als grote zorg. We hebben geprobeerd daar echt concreet vorm aan te geven, om verder te komen dan elkaar groeten. Uit allerlei onderzoeken en literatuur blijkt dat buurtnetwerken ongelooflijk belangrijk zijn voor het sociale cement. Dat is heel simpel. Als je ziek wordt, komt een buurvrouw een kopje soep brengen en niet je broer uit Stadskanaal. Dan val je terug op dat kleine netwerk. Dat is heel bepalend voor het zelfredzame vermogen van mensen. Dat kan alleen ontstaan als je elkaar een beetje kent en tegenkomt in de buurt.

01:33:59

De heer Van der Laan: We kennen uit de antropologie Dunbar's number. Dat zegt: mensen kunnen ongeveer 150 mensen een beetje kennen, van naam, van gezicht, daar heb je nog een band mee. Als het groter wordt, dan ga een beetje verloren in de massa. Dus de gedachte is: laten we proberen die buurtjes die schaal te geven van maximaal 150 mensen. Steeds buurtje voor buurtje met groen et cetera te ontwerpen, maar ook naar de bestaande wijken te kijken. Functioneert dat nu goed of kunnen we daar nog wat aan doen? En dan die woonblokken steeds gemengd te maken. Vervolgens de routes in die wijk in de buurt, naar de voordeur toe, in het appartementengebouw, dat je elkaar tegenkomt. Dus niet van die anonieme blokken, maar dat je elkaar ontmoet.

01:34:45

De heer Van der Laan: Tegelijkertijd is dit nog steeds een best wel vaag uitgangspunt. Je moet ergens beginnen. Ik denk dat het een heel belangrijk punt is wat u hier meegeeft: wij willen deze kant op. Dan kunnen de stedenbouwkundigen, de mensen van ruimtelijke ordening, de volkshuisvesters hier verder over nadenken en dit handen en voeten gaan geven en proberen dat te doen. Dat is best ingewikkeld. De tweede, gemengde bevolkingsopbouw met het gevarieerde woningaanbod. We hebben gezien dat er flinke behoefte is aan betaalbare woningen. Dus er is meer sociale huur opgenomen. Er zijn een aantal percentages opgenomen die aansluiten bij de Woondeal tot en met 2030. Daarna moet er onderzoek worden gedaan. Dat geldt ook voor het aantal betaalbare woningen of het aandeel betaalbare woningen.

01:35:34

De heer Van der Laan: De studenten hebben aangegeven dat zij graag onderdeel willen zijn van Dronten. We willen niet alleen maar op de campus wonen. Het eerste jaar is dat prima, maar wij willen ook in Dronten wonen. Sommige woningen zijn daar, oude woningen, niet zo geschikt voor. Dat geeft overlast. Dus kunnen we geen speciale woonvoorzieningen maken, kleinschalig, waar studenten een plek krijgen in de wijk? Die smaak voegen we toe. Dat zit als uitgangspunt erin. Het gaat gemiddeld heel goed met Dronten, maar er zijn een aantal plekken waar het wat minder goed gaat. Door concentratie, et cetera. We hoeven niet heel Dronten te gaan onderzoeken, maar laten we uitzoeken met elkaar welke wijken, buurtjes, niet

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

helemaal de goede kant op gaan. Wat kunnen we daar dan sociaal en fysiek aan doen?

01:36:22

De heer Van der Laan: Dus dat is onder de loep nemen waar dat zit. En als laatste de arbeidsmigranten. Daar is al beleid voor opgesteld. Dus wat hier staat is geen nieuw beleid, maar daar zit wel de keuze in. Dat zijn mensen die tijdelijk blijven, dus die krijgen een tijdelijke huisvestingvorm. Willen ze hier blijven, dan worden ze reguliere woningzoekenden. Ze zijn uiteraard van harte welkom in alle andere woonvormen. De laatste, de starters en de ouderen. Uit heel veel van onze bijeenkomsten kwam naar voren. Ik pak puntje twee als eerste. Ouderen hebben een leven lang hier op de grond gewoond en zien vaak op tegen een appartement. Dat past eigenlijk voor een deel van de mensen niet in Dronten. Dus bouw alsjeblieft grondgebonden seniorenwoningen met een slaapkamer en een badkamer op de begane grond.

01:37:11

De heer Van der Laan: Denk ook eens na over een Knarrenhof. Een vorm waarin mensen met elkaar wonen. Dat mag ook jong en oud gemengd zijn. Niet te veel haken aan het begrip. Het gaat meer om de gedachte van samenwonen in een hof. Daarnaast staan er heel veel woningen in Dronten, grote woningen, veel eengezinswoningen, maar daar woont soms één iemand alleen. Kun je die woningen ook samen delen? Kun je twee mensen op één huurcontract zetten, die met elkaar een woning delen? Misschien moet je er dan een badkamer bijmaken of niet. Dat experiment samendoen. OFW kijkt daar ook met enthousiasme naar. Dat is een ander onderdeel. En als laatste die principiële keuze. We kunnen het niet beloven, daar moeten we eerlijk over zijn, maar we gaan stinkend ons best doen om in elk dorp wonen en zorg mogelijk te maken.

01:37:58

De heer Van der Laan: Kijken of je tot een zo'n woonzorg zone kunt komen, waar je zo lang mogelijk in dat dorp kunt blijven wonen. Het vervolg. We hopen dat die Woonwaarden heel lang meegaan. In principe tot 2050, maar het is toch goed om daar af en toe eens naar te kijken. We doen dat elke acht jaar. In principe moeten die redelijk lang houdbaar zijn. Kijk om de vier jaar naar het Strategisch Kader en de uitgangspunten van de Woonagenda. In ieder geval op het moment dat er weer een nieuwe gemeenteraad aantreedt. Vervolgens maken we jaarlijks een Woonagenda en evalueren we door middel van woonrapportage. Zodat u mee kunt kijken wat er gebeurt. Hoe ziet die concrete uitvoering eruit? Waar staan we? De bovenste vakjes zijn de kaderstellende vakjes.

01:38:50

De heer Van der Laan: De bevoegdheden van de raad. Daaronder mag u het college aan het werk zetten, om te zorgen dat het goed komt en om te kijken of dat gebeurt. Als u instemt met deze stukken, gaan we er zo snel mogelijk mee aan de slag. Samen met onze partners. We willen proberen begin 2025 de eerste Woonagenda voor het jaar 2025 af te ronden. Dat was mijn verhaal.

01:39:20

Voorzitter: Dank u wel. De discussie is aan u. Wie mag ik het woord geven?

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

01:39:33

De heer Ekkel: Dank u wel, voorzitter. Ik dacht dat de sprekers eerst kwamen. Daar staat ik op te wachten, maar die spreken mee, begrijp ik. Voorzitter, ik heb vier verhelderende vragen. Wat de eerste betreft, kent u mij als een vurig pleitbezorger van integrale aanpak als het gaat om de Omgevingsvisie. We hebben een raadsinformatiebrief gehad, waarin aangegeven wordt hoe dat proces loopt. Als je vervolgens deze uitgangspunten voor de Woonagenda bekijkt, dan schuurt het wat ons betreft wel erg. Daar gaat mijn vraag over. Dat zie ik ook in de presentatie. De vraag is procesmatig. Straks liggen de Woonagenda en de Toekomstvisie naast elkaar ter tafel. Heel mooi dat ontmoeting voorbijkwam. Ontmoeten, vertaalt niet alleen naar woonvormen, maar zeker ook naar de leefomgeving.

01:40:37

De heer Ekkel: Je kunt bouwen wat je wilt om ontmoeting te stimuleren, maar als mensen in hun huis blijven zitten, omdat ze niet naar buiten gaan, omdat het buiten niet aantrekkelijk is, dan wordt het hem dat niet. Ik wil voorkomen dat we straks een Omgevingsvisie hebben en uitgangspunten hebben die niet passen in het licht van de Woonagenda en Vice Versa. Kan de wethouder daar wat meer verheldering in geven? De tweede vraag betreft die 150 eenheid bij woonblokken, buurten. Ik heb gelezen, dat stond ook in de presentatie, dat mensen maximaal 150 stabiele sociale relaties kunnen onderhouden. Mensen hebben ook hele andere relaties dan de relaties in de buurt. Er zullen mensen zijn die tot hele andere behoeften komen met betrekking tot waar ze eventueel contact mee zouden kunnen hebben in de buurt.

01:41:29

De heer Ekkel: Nu las ik wel dat er staat maximaal, maar toch is die antropologische norm van 150 een-op-een doorvertaald naar die 150 in zo'n woonblok. Graag wat meer verheldering waarom daar niet een andere keuze is gemaakt. De derde vraag betreft of de wethouder wil ingaan op of deze uitgangspunten voor de Woonagenda niet te kaderend zijn. Voorzitter, staat het niet te ver af van de noodzakelijke diversiteit die we straks in die Woonagenda terug willen zien? Het gaat bijvoorbeeld over sociale huur, versus koop. Je moet straks sociale huur voor eenpersoonshuishoudens hebben. In de uitgangspunten komt het woord eenpersoonshuishouden überhaupt niet voor. We moeten naar sociale huur voor senioren met grond, we moeten naar sociale huur in woongroepen, met aanleunwoningen.

01:42:31

De heer Ekkel: Hetzelfde geldt natuurlijk voor kopen en kavels. Hoe zit het met mantelzorgwoningen of kangoeroewoningen, een combinatie met een woning met je ouders of met je gehandicapte kind? Die diversiteit moet straks terugkomen in keuzes in de Woonagenda. De kaderstelling in deze uitgangspunten is wel heel erg summier. Kunnen we straks voldoende in die richting onze keuzes maken? Dat was mijn derde punt. Het vierde betreft Knarrenhof. Daar zijn we op zich heel enthousiast over, maar we hebben ook meegekregen dat in de manege er een idee was voor een soort Knarrenhof en dat er helemaal geen belangstelling voor was. Dus graag reflectie op dat punt.

01:43:15

Voorzitter: De heer Bantum.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

01:43:16

De heer Bentum: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de presentatie. Dank voor dit uitgebreide document, waar heel veel in besproken wordt. Het ziet er in de basis goed uit. Ik heb een aantal aanvullende vragen. Er wordt bij de Strategische Kaders drie keer het woord sturen genoemd. Ik ben benieuwd naar wat meer duiding. Hoe doen we dat dan? Hoe willen we dat dan? Sturen heeft bij mij altijd een beetje een negatieve ondertoon. Ik heb behoefte aan wat meer duiding. Woning delen bij het huuraanbod van woningen. Is daar ook sprake van bij mensen die een eigen woning hebben? Zijn daar ook mogelijkheden voor om woningen te delen? Daar heb ik ook behoefte aan wat meer duiding. Als het gaat om duurzaamheid. Concreet, een batterij gezamenlijk in een wijk.

01:44:08

De heer Bentum: Duurzaamheid heeft een hoog cijfer. Ik heb daar twee vragen bij. Hoe kunnen we dat hoge cijfer behouden? We gaan wel groeien. En als dat gaat om duurzaamheid, dan heb ik het ook over het opwekken van energie. Dat werd ook in de Toekomstvisie genoemd. Dan denken wij aan een mogelijke batterij gezamenlijk in een wijk. Is daaraan gedacht? Is daar wat meer informatie over? Dat was het voor dit moment, voorzitter.

01:44:40

Voorzitter: De heer Hofmeijer.

01:44:44

De heer Hofmeijer: Dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor de presentatie, mijnheer Van der Laan. Jammer dat het filmpje niet werkte, maar die zien we vast later nog. Bedankt voor het document. De heer Bentum heeft mijn vraag over duurzaamheid al gesteld. Ik had eerder mijn hand op moeten steken. Ik heb nog een andere vraag. Ik lees de strategie en die is mooi geformuleerd. Behoud dorpskarakter door gedoseerde groei met kleinschalige groene buurten waarin mensen elkaar ontmoeten. En ondertussen lees ik in hetzelfde document over het niet toenemen van het aantal sociale huurwoningen tussen 2016 en 2023. Er zijn in acht jaar tijd 5.500 sociale woningzoekers bijgekomen, maar geen woningen.

01:45:21

De heer Hofmeijer: De wachtlijst is opgelopen van twee naar zes jaar. Dat zijn wat mij betreft van die buikpijn getallen. Met gedoseerde groei bouw je geen 5.500 sociale huurwoningen op korte termijn. Kan de wethouder daar iets over zeggen? Waarom is deze strategie dan toch zo gedefinieerd? Dat was het. Dank u wel.

01:45:40

Voorzitter: Mevrouw Jonker.

01:45:45

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. In dit stuk wordt weer gemengde woonblokken genoemd. Ik heb geleerd uit het verleden dat ik wat anders versta onder gemengde woonblokken als andere mensen. Wordt er in opgenomen wat er precies onder gemengde woonblokken wordt verstaan? En de tweede vraag die ik heb: als je het hebt over een veerkrachtonderzoek, is er in dit soort zaken een prioritering gesteld in wat de belangrijkste thema's zijn om te ondernemen? Dat is een oordeel. Ik ga hem toch stellen. Is er in feite niet al heel veel bekend op dit gebied? Is het nodig om daar echt een onderzoek naar te doen? Dank u wel.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

01:46:43

Voorzitter: De heer Van der Schans.

01:46:44

De heer Van der Schans: Dank u wel, voorzitter. Over kaderstelling is al het een en ander gesproken, maar daar kom ik zo meteen ook nog even op terug. De Woonwaarden worden nu vertaald naar gewenste effecten, als ik het goed heb begrepen. Op basis van dit document lijkt mij dat wat vrijblijvend. Dan kom je toch iedere keer weer op de semantische discussie terecht. Wat zijn effecten en wat zijn ambities hierin? Ik tref hier veel ambities aan. Overigens een uitstekend document. Zeer leesbaar. Die complimenten wil ik graag nog even delen. De ambities zijn groot, maar het wordt nergens echt concreet. Dat mis ik een klein beetje. Als wij nu deze kaders vaststellen, wat stellen we dan vast? Dan bestaat dat uit de tekst van de drie strategieën. Als ik het goed heb gelezen.

01:47:43

De heer Van der Schans: Het college maakt jaarlijks een Woonagenda en een verantwoording in de vorm van een rapportage. In hoeverre kunnen we het college dan aanspreken op het behalen van die resultaten via die rapportage, als de doelstellingen tot 2050 zijn genomen? Misschien kan de wethouder daarop ingaan. Ik lees ook iets over minder strakke regie op bestemmingsgrond. Dat juichen wij toe. Zeker als het gaat om meer flexibele woonvormen. Ik ben wel even nieuwsgierig naar wat de wethouder verstaat dan onder die flexibele woonvormen. Zijn er voorbeelden bekend? We zijn hier in het verleden weleens benaderd met initiatieven van woongroepen op verlaten boerenerven, met een zorg gerelateerde kant eraan. Denkt de wethouder aan dit soort ontwikkelingen? Daar ben ik nieuwsgierig naar. Dan studentenhuisvesting.

01:48:52

De heer Van der Schans: Ik zit nu zes jaar in de raad. Zes jaar heb ik mezelf ook samen met andere horen pleiten voor studentenhuisvesting. Meer studentenhuisvesting. In die zes jaar heb ik helaas geen enkele woning tot stand zien komen. Dat zal mijn tekortkoming zijn, denk ik dan. Tegelijkertijd heb ik twijfels over de studentenhuisvesting die dan nu in een keer wel in wijken geprojecteerd zou kunnen worden. Ik las ergens het getal 30. Ik weet niet meer of dat in de presentatie was of in de stukken. Ik hoor verschillende getallen. Het ging voorheen over honderden. Ik weet dat Aeres met OFW in gesprek is. Wellicht kan de heer Pouw daarop reageren. Hoe willen we concreet met studentenhuisvesting omgaan? Hoe komen we tot concrete resultaten? Hier wilde ik het bij laten.

01:49:52

Voorzitter: Ik kijk de kring rond. Er zijn geen vragen. De heer Pouw.

01:49:59

De heer Pouw: Ik had twee vragen bij het stuk. De ene is dat ik het een heel prikkelend stuk vind en er staat heel veel in wat nodig is voor Dronten. Er staan meer woningen in, meer sociale woningbouw, meer aandacht voor de buurten en de buurtstructuur, de sociale samenhang, nadrukkelijk wonen en zorg genoemd. Dat is veel van meer. Dat roept bij mij wel de vraag op over de factor tijd en kwaliteit in relatie tot haalbaarheid. Hoe is de volgorde der dingen? We beginnen in het nu en waar beginnen we dan eerst? Ook de kwaliteit. Er wordt kwaliteit gevraagd. We

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

willen een heel goed dorp zijn, maar dit alles, even plat, kost ook veel geld. Het tweede is, ik hoorde nieuw sociaal domein, de presentatie van wethouder Duvekot. Daar werd ook naar impactmeting gekeken. Wat wil je uiteindelijk bereiken?

01:51:00

De heer Pouw: Ik ben benieuwd of dat bij de Woonagenda ook zou kunnen lukken. Je kan 30% sociaal realiseren, maar wat je wil bereiken? Dat wil ik meegeven. Dat was hem. Ik kan vragen beantwoorden als daar behoefte aan is.

01:51:18

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer vragen aan het college? Dit is het vragenronde en daarna is het de bedoeling dat u met elkaar de discussie aangaat. Dat wil ik als puntje van orde meegeven aan u. Het woord is aan u wethouder.

01:51:35

De heer Van Bergen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen een groot deel van de vragen te beantwoorden. Daar waar ik vragen laat liggen, zal de heer Van der Laan mij aanvullen, als u dat toestaat voorzitter. Ik begin met de heer Ekkel. De eerste vraag over de Woonagenda en in hoeverre krijgen we ook integraliteit in alle stukken die we de komende periode gaan vaststellen? Dat is de uitdaging waar we al twee jaar voor staan. De tijd staat niet stil, dus we kunnen niet wachten tot de Omgevingsvisie klaar is en vervolgens alle stukken maken. Dan kunnen we niet vooruit. Dus het is continu. Volgens mij heet het met een mooi woord een iteratief proces. Waarbij we iedere keer de Toekomstvisie en de Woonagenda, als concepten klaar zijn, met elkaar vergelijken en dan ga je die verrijken met elkaar.

01:52:46

De heer Van Bergen: Waar zitten de schuurpunten? In de Woonagenda hebben we het dan over ontmoeting. Dan hebben we het vooral over hoe ga je een wijk opbouwen in fysieke zin? Als we richting de Omgevingsvisie gaan, dat dat een bredere vertaling krijgt dan alleen maar sec: je moet een blok van 150 woningen bouwen. Dan betekent dat ook iets vanuit sociaal domein of hoe ga je mensen samenbrengen? Ik noem dat als voorbeeld. Dat je in deze tijd van Visies die naast elkaar en ook op elkaar worden neergezet, goed moet kijken waar het elkaar bevrucht. Dit is misschien nog niet de breedte die we zoeken, maar die volgt wel in de komende periode. Als we ook met andere producten en zeker ook met de Omgevingsvisie of met de StraLoS verder gaan.

01:53:43

De heer Van Bergen: Dan stelt u: is het niet te kaderend? Daar zaten ook een beetje de woorden van de heer Van der Laan in. Je kunt 100 uitgangspunten gaan definiëren, maar dan weet je ook zeker dat je er een heleboel niet gaat redden, omdat je ook moet prioriteren in tijd. Ik denk dat we met de tien onderwerpen, maar dat is ook aan u om te oordelen, een heleboel onderwerpen die u noemt, prima te vangen zijn onder die kapstok uitgangspunten. Waar volgens mij wel de hoofdthema's benoemd worden waar we de komende jaren voor staan. Een heleboel zaken, detaillering over sociale huur versus koop, wat voor bevolkingsgroepen, grondgebonden voor ouderen, sociale huur voor ouderen. Die kunnen allemaal prima een plekje vinden.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

01:54:36

De heer Van Bergen: Het is aan u om eventueel daar ook nog aanvulling op te doen. In de op te stellen Woonagenda die breedheid ook vol aan te tonen. Dat bespreken we ook met u. Op het moment dat we zo'n Woonagenda hebben opgesteld, om aan te geven: dit is te smal of denkt u hieraan om toe te voegen? Dus ik denk dat we die diversiteit ook kunnen ontwikkelen met elkaar. U noemt het Knarrenhof en ook de ervaring nu bij de Zuiderweide. Dat is herkenbaar, dat hoorde ik ook. Een nieuw product, juist geïnspireerd op de principes van een Knarrenhof, dat dat heel moeizaam van de grond kwam en uiteindelijk met aanpassing wel van de grond gekomen is. Ik begreep dat het gezamenlijk gebruik van ruimte het obstakel was in het concept.

01:55:40

De heer Van Bergen: Het kan zijn dat Dronten moet wennen aan nieuwe concepten en daarop inspringen. Dat kan ook heel goed. Het kan ook zijn dat we dit niet zo prettig vinden. We zien bijvoorbeeld ook met een Hof van Fleur dat het wel werkt. Waarom werkt het wel op de ene plek en op de andere plek niet? Dat zou een nadere analyse waard zijn. Er moet goed gekeken worden naar de invulling van het concept of het ook echt past op die locatie. Dat doet het op één locatie wel en de andere niet. De andere vraag over die 150. Dan de heer Bentum over duiding geven aan het woord sturen. Ik denk dat daarmee bedoeld wordt dat we als gemeente weten dat we afhankelijk zijn van uitvoering door verschillende partners, maar dat we juist kijken op hoofdlijnen, dat we regie willen nemen.

01:56:39

De heer Van Bergen: Dat is denk ik ook voor ons nog een leerproces. Dat we uitvoering overlaten aan anderen, maar juist wel heel sterk zitten op wat wil je dat gerealiseerd gaat worden? Dat is niet alleen maar bij de woningbouw. Dat zit ook al in andere, bijvoorbeeld in het sociaal domein. Dat is een stukje instelling. Ook capaciteit. Wil je bijvoorbeeld op wonen echt regie gaan voeren, dan betekent dat ook dat je de organisatie daar goed op moet inrichten. We weten dat we daar nog wel wat te doen hebben. Het begint uiteindelijk wel met een besef dat je de regie wil hebben. Daar zul je dan ook de organisatie op moeten bouwen. Dan had u een vraag over woning delen of dat ook kan voor eigen woningen. Ja, ik denk dat dat zeker kan.

01:57:28

De heer Van Bergen: We doen dat al met de thuisgevers bijvoorbeeld. Op heel kleine schaal kijken in hoeverre we statushouders een plek kunnen bij mensen die een eigen woning bezitten. Dat is een soort pilot waar we ook kijken waar je in de praktijk tegenaan loopt met regelgeving. Ook praktisch, met twee inkomens in een huis. Dat hoeft zich niet te beperken tot de sociale huur. Dat kunnen ook eigen woningen zijn. Dan de vraag van u en de heer Hofmeijer over duurzaamheid en in hoeverre een wijkbatterij kan. Dan begeef ik mij op terrein waar het voor mij glibberig wordt. Ik weet niet of de heer Van der Laan er iets over zou kunnen zeggen, maar ik denk in ieder geval dat mijn collega van duurzaamheid daar veel zinnige dingen over zegt.

01:58:20

De heer Van Bergen: Het lijkt mij dat je als buurt dat soort initiatieven kunt nemen, dat je dat zou moeten toejuichen, maar misschien begeef ik mij nu op een terrein wat helemaal haaks staat op wat we willen. Dus ik zeg u toe dat u daar nog een nadere

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

toelichting op krijgt. Dan de vraag van de heer Hofmeijer over de sociale huurwoningen en hoe dat zich dan verhoudt met de gedoseerde groei. We constateren dat we de afgelopen tien jaar qua percentage gezakt zijn. Dat we zelfs iets achteruit gegaan zijn door verkoop. Er is heel veel gebouwd, maar er is ook verkocht. Onderaan de streep zijn er de afgelopen tien jaar niet meer sociale huurwoningen gekomen. We zien dus ook, zoals u terecht opmerkt, dat het aantal woningzoekenden is toegenomen.

01:59:17

De heer Van Bergen: Dat vraagt om versneld daar de komende jaren wat aan te doen, zoals in de uitgangspunten staat. Daar zul je een extra impuls moeten geven om uiteindelijk ook die inhaalslag of die kurk uit de woningmarkt te halen. Zodat je na die periode kunt kijken hoe je met gedoceede groei een stabiel woningbouwprogramma met een vast percentage, wat naar onze inschatting tussen de 25 en 30% zou moeten liggen. Wat mogelijkwerijs in de eerste periode misschien nog hoger zou moeten liggen, om de huidige vraag deels te kunnen wegnemen. Mevrouw Jonker, over de gemengde woningblokken of we daar al een idee over hebben. Wat voor beelden heeft u daar zelf bij? Ik denk gemengd in de breedste zin van het woord.

02:00:24

De heer Van Bergen: Zo breed als we het Woningberaad hadden, zo zouden de woningblokken kunnen zijn. In nieuwbouw zou je misschien tot andere ideeën kunnen komen dan in bestaande bouw. Misschien kan de heer Van der Laan daar iets over zeggen, vanuit de gesprekken die gevoerd zijn. Dan heb je prioriteiten in relatie tot veerkrachtonderzoek. Die wilde ik ook aan de heer Van der Laan overlaten. We weten al een heleboel dingen. Dan de heer Van der Schans over de effecten. Dat die nog niet zo heel concreet zijn. In deze fase klopt dat ook. In de doorgroei moeten we kijken hoe we die effecten in samenspraak met u nauwkeuriger kunnen opschrijven. Wellicht dat de heer Van der Laan uit de gesprekken van de afgelopen periode daar iets kan ophalen.

02:01:36

De heer Van Bergen: Met de Woonagenda die we jaarlijks opleveren met een vooruitblik over vier jaar. Daar zit het haakje voor u om ook ons te blijven volgen. Doen we nog steeds het juiste in het kader van de Woonwaarden en de strategie? Om op die manier bij te kunnen sturen. Dan over de minder strakke regie. Dat is ook in de breedste zin van het woord. De heer Ekkel gaf een aantal voorbeelden van samenwoningvormen van ouders met kinderen of groepen die elkaar ondersteunen of die zelf willen bouwen. Ik denk dat we dat bedoelen met minder strakke regie. De andere kant van de medaille van minder strakke regie is dat je goed moet kijken waar je wel op wilt sturen. Op het moment dat je alles loslaat dan weet je ook dat je nergens op kunt sturen. Er zijn misschien bepaalde dingen waar je wel op zou willen sturen.

02:02:34

De heer Van Bergen: Dus het is goed om daar alert op te zijn. Dan de huisvesting voor studenten, niet veel erbij. Ik denk dat de heer Pouw iets kan zeggen over de inspanning op de campus, de afgelopen periode. Wat de afgelopen periode niet zo heel intensief gebeurd is, is het overleg tussen Aeres, OFW en de gemeente over de

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

uitdagingen op het gebied van huisvesting van studenten. Dit jaar moeten we dat het gesprek voortzetten. Misschien kan de heer Pouw daar iets over zeggen, want de analyse is deels door OFW gemaakt. Dat we het over minder grote aantallen hebben dan die in de Beleidsvisie zijn opgenomen. We moeten daar wel een stevige slag om de arm houden, omdat die vraag die er is meer aandacht verdient.

02:03:34

De heer Van Bergen: We hebben gezamenlijk geconstateerd dat het een groot struikelblok aan het begin van dit jaar is, dat Aeres studenten misloopt, omdat er aan het begin van het studiejaar te weinig kamers zijn. Daar hebben we dit jaar afspraken over gemaakt om te kijken: wat zit er nog aan voorraad die niet benut is? Om op die manier geen studenten niet in Dronten te laten landen. Volgens de eerste inzichten die ik daarin heb gekregen, is dat redelijk goed gelukt. Hoe kun je in de toekomst voldoende huisvesting voor studenten garanderen? We hebben nu de campus of huisvesting kamergewijs verhuur in het centrum of in reguliere woonwijken. Wij willen er een smaak aan toevoegen, dat je in de nieuwbouwwijk huisvesting voor studenten mee plant en dat je goed kijkt in de bestaande wijken.

02:04:33

De heer Van Bergen: Waar is nu ruimte voor kleinschalige complexen voor studenten? Er is huisvesting op de campus. In overleg met de USRA hoor ik regelmatig dat juist het wonen in het dorp, het meedoen aan de samenleving, door de studenten heel erg gewaardeerd wordt. Waardoor ook gekeken wordt naar huisvesting in het dorp. Dat beoogt die doelstelling die geformuleerd is in de Woonagenda. Tenslotte de heer Pouw. Tijd en kwaliteit. We streven naar hoge kwaliteit, maar tegelijkertijd voelen we een enorme druk op de woningmarkt, ook voor spoedzoekers. Het is denk ik een combinatie van beide. We willen een snelle slag maken, maar we willen tegelijkertijd die kwaliteit niet loslaten. Dan hebben we het over een permanente kwaliteit.

02:05:32

De heer Van Bergen: Ook al is het modulair, maar dat we het toch over kwaliteit hebben die tientallen jaren mee kan en niet na tien jaar er verlopen bij staat. Dat is wat we willen. Dat waren de antwoorden die ik had op de vragen. Als u het goed vindt, voorzitter, zou ik het stokje over willen geven aan de heer Van der Laan voor het beantwoorden van de ontbrekende vragen.

02:05:55

De heer Van der Laan: Dan begin ik met de vraag over de 150 woningen. Dat is geen absolute wetenschap. We kunnen niet zeggen dat als er 100 mensen in een groep wonen, het dan niet functioneert. Het is veel meer bedoeld als een soort richtsnoer om ergens mee te beginnen. Ik zag dat de collega's van groen zeiden: dat sluit heel logisch aan bij onze structuur, hoe wij die groenstructuur fijnmazig willen maken. De mensen van het sociaal domein zeiden: ja, dit is een handvat voor ons om na te denken over de buurt. Het is meer een aanzet dan een absoluut commune opdracht. Er mag met wat licht naar worden gekeken, maar het geeft wel houvast. Als je nergens een beginnetje hebt, dan heb je geen maatstaf. Duurzaamheid is genoemd.

02:06:45

De heer Van der Laan: De wethouder zei het al, duurzaamheid is zo'n aparte tak van

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

sport. Die ook zoveel vraagt, dat we niet geprobeerd hebben dat ook allemaal in het Woonbeleid op te nemen. Dat geldt ook als je kijkt naar voorzieningen. Dan zullen we vanuit economie een verhaal over voorzieningen moeten krijgen. Dan zullen we een verhaal moeten krijgen over verkeer. Dit is een stukje sectoraal beleid. We proberen de loopplank uit te leggen. We zullen met elkaar dat soort begrippen, die ook in de Toekomstvisie een plek hebben gekregen, vorm moeten geven. Waarbij iedereen een puzzelstukje legt, waarbij ze uiteindelijk in elkaar moeten passen. Dat is de ingewikkelde opgave, maar ook een hele mooie opgave.

02:07:27

De heer Bentum: Mag ik even een verhelderende vraag stellen?

02:07:30

Voorzitter: Dat mag u.

02:07:30

De heer Bentum: Duurzaamheid is wel een van de Woonwaarden.

02:07:37

De heer Van der Laan: Daarmee onderschrijven we dat dat een hele belangrijke waarde is. En het is er ook een die je op woningniveau kunt vormgeven, maar een batterij is zo'n technisch vraagstuk. Als wij hier iets over zouden opschrijven, dan kunnen wij niet waarmaken wat we dan neerzetten. Dat is specialistenwerk. Dat is een ander terrein. Daar moeten we eerlijk over zijn. De gemengde woonblokken. Daar kun je inderdaad van alles onder verstaan. Dat zullen we scherper moeten maken. Tot nu toe bouwen we vaak hele straten twee-onder-een-kapwoningen. Hele straten seniorenwoningen. Veel van hetzelfde type naast elkaar. Inmiddels is de bouw zo ontwikkeld dat je prima een kleine woning naast een grote woning kunt zetten, Je kunt heel erg variëren in die maten.

02:08:23

De heer Van der Laan: Waardoor je ouders naast je kunnen wonen, in een woning met een slaapkamer en een douche op de begane grond. Terwijl je zelf in eengezinswoning woont. Dat veel meer mixen van woningtypen gaat niet vanzelf. Het is makkelijker om hele blokken van hetzelfde te maken.

02:08:42

Voorzitter: Mevrouw Jonker.

02:08:46

Mevrouw Jonker: Even verhelderend. We hebben het vorige keren steeds gehad over gemengd. Toen bleek pas veel later dat een gemengde woonwijk niet in hoeft te houden dat er ook huurwoningen zijn. Waar het mij met name om gaat, wordt het zo uitgesplitst dat het heel duidelijk is wat er onder het begrip gemengd wordt verstaan?

02:09:11

De heer Van der Laan: Ik hoop dat het duidelijk genoeg is en anders moeten we het duidelijker maken. Er is ook bedoeld dat dat blok diversiteit in inkomensgroepen moet hebben, in leeftijd, et cetera. Dus inkomen, leeftijd en gezondheidssituatie. Dat zijn de genoemde criteria. We hebben in de raad de discussie gehad over andere aspecten waarop je mensen kunt indelen. Daar hebben we bewust gekozen om dat niet te doen. Het gaat om leefsituatie, portemonnee, et cetera. Dat je op die manier

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

probeert een mix te maken. De effecten, het meetbaar maken. We maken een Visie richting 2050. Zeggen waar we in 2050 precies op afrekenen, is heel lastig. Je probeert een soort streefbeeld neer te zetten. Uiteindelijk moet het in de Woonagenda concreet worden.

02:10:04

De heer Van der Laan: Daar kunt u na elke vier jaar of na elk jaar zeggen: wat is er nu gebeurd? We moeten daar laten zien welk effect we daar mee hebben geprobeerd te bereiken. Is dat gelukt? Daar zit de concretisering op het effectniveau in. Het veerkrachtonderzoek, ik denk dat er zeker het een en ander gedaan is. Het mooie van een veerkrachtonderzoek is dat er vaak wordt gewerkt met drie kleuren: groen, oranje, rood. Rood is waar het mis is. Groen is waar het goed is. Oranje is waar het de verkeerde kant op gaat. Hier probeer je te kijken, ook waar de problemen nog niet zijn ontstaan, als een soort thermometer of we al iets in de preventiesfeer moeten gaan doen. En voor zover ik weet, zolang werk ik niet in Dronten, is dat op die manier nog niet gedaan.

02:10:56

De heer Van der Laan: Dat is een aanvulling op dat veerkracht onderwerp. Even kijken. Ben ik iets vergeten? Ik heb mijn lijstje volgens mij afgestreept.

02:11:11

Voorzitter: Dank u wel. De heer Pouw had nog een paar aanvullingen, dacht ik. Ik merkte dat u naar aanleiding van een van die vragen wilde reageren.

02:11:23

De heer Pouw: Ik ben uitgenodigd om wat over studentenhuysvesting te zeggen.

02:11:27

Voorzitter: Ga uw gang.

02:11:27

De heer Pouw: Een klein stapje terug. Een beetje historie. Jullie gaan al wat langer mee op dat dossier. Dat geven jullie ook aan. Een paar jaar geleden lag er volgens mij een onderzoek waaruit blijkt dat er een paar 100 woningen nodig waren. Ik was toen net begonnen in Dronten. Ik was op zoek naar de onderbouwing daarvoor, ook omdat ik verhuurder ben en woningen verhuurd moet hebben om het rendabel te maken. Dat werd mij niet duidelijk. Toen is een andere partij daarin gestapt en dat is niet helemaal gelopen zoals gehoopt. Ook bij USRA bleef de vraag: ze zijn er niet en dan hebben studenten een probleem. Er was wel iets nodig. Daar zijn we een tijdje in blijven hangen. Uiteindelijk hebben we gedrieën gezegd, wij zijn ingestapt met de gemeente en Aeres: we moeten dit serieus onderzoeken.

02:12:18

De heer Pouw: Wat is nu echt de vraag? Hoe ziet die vraag van de student eruit? Twee dingen daarbij. De ambitie was in dat eerdere onderzoek leidend. Aeres had een serieuze ambitie om te groeien. Als onderwijsinstelling zeg je dan ook tegen een verhuurder: elke student die binnenkomt wil ik een kamer geven, dan hoef ik niemand de deur te wijzen. Dat is niet onze werkelijkheid, want hij moet daadwerkelijk verhuurd. Wij gaan nooit een-op-een voor de vraag bouwen. Er zal altijd een beetje en tekort moeten zijn vanuit ons vakgebied. Dat stond onder druk, want corona viel in en hogescholen lopen wat terug in studentenaantallen. Ik denk

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

dat het ambitieniveau van toen, wat vanuit de ambitie en de plannen van Aeres realistisch was, is genormaliseerd.

02:13:07

De heer Pouw: Die paar honderd woningen zijn ook wat teruggelopen. Ik denk dat het gesprek wat wij uiteindelijk met Aeres hebben gehad over wat is een verantwoord bedienen van de vraag, dat die ook wat bijgedragen heeft aan een aantal wat we samen in beeld hebben. Dat wat conservatiever, wat gematigder dan jullie langs hebben zien komen. Dat is de ene kant. De andere kant is dat, los van het in beeld brengen van de vraag van de studenten, waarbij de constatering is dat veel studenten heel graag in het dorp willen wonen. Dus we kunnen wel heel veel bijbouwen op de campus. Dat zien wij ook in onze voorraad, na een of twee jaar zijn de meesten daar weg. Die willen daar niet meer wonen. Dus je moet daar een ander product voor bouwen.

02:13:54

De heer Pouw: Dat is in het bestaande dorp. De tweede lijn is dat wij goed die instroom van Aeres aan het volgen zijn geweest dit jaar. Wel vanuit de angst van Aeres dat studenten die heel bewust kiezen voor de Aeres hogeschool afhaken, omdat er geen kamers zijn. Dus we zijn echt van week tot week aan het kijken gegaan, vanuit onze balie die de vraag binnenkrijgen en vanuit Aeres die ook telefoontjes en vragen erover krijgt. Hoeveel studenten melden zich? Wie geven aan echt niet aan de bak te komen en om die reden het studeren in Dronten te heroverwegen? Dat hebben we gedaan. Vanuit de inschatting zijn die 30 woningen bij u in beeld gekomen, in ieder geval bij de wethouder. Het was de inschatting van Aeres dat er ongeveer 30 studenten per jaar afhaken, omdat ze geen kamer kunnen vinden.

02:14:54

De heer Pouw: Dus waar we mee bezig zijn gegaan, is om met Aeres te kijken of we die 30 met elkaar kunnen regelen. Zo zijn we in gesprek gekomen met Warmonderhof, die ruimte had. Zo waren er kamers voor buitenlandse studenten van Aeres zelf waar wat ruimte was. Wij hebben gekeken of wij onze huidige studentenkamers wat effectiever kunnen inzetten. Er is soms wat leegstand. Door nog wat beter op zoek te gaan naar een passende kandidaat bij een kamer. Nog wat actiever op die studenten gaan zitten. "We hebben hem pas over drie weken vrij, maar zoek niet verder, hij wordt straks van jou." Hebben wij voor ons gevoel de grootste groep van de studenten binnen weten te houden. Ik denk dat we het nu met die extra maatregelen aardig geregeld hebben voor dit studiejaar.

02:15:46

De heer Pouw: Dan blijft de vraag dat je een kwalitatieve behoefte hebt van studenten. Studenten die graag in de kern van Dronten wonen. Daar ook misschien wat langer willen blijven wonen. Die bedienen we nu niet. Dan kom je op het format woning delen, kijken of we daar met inachtneming van de beleidsregel die nog geldt van die 100 meter, ruimte kunnen vinden in onze woningvoorraad. We hebben ook gekeken, op nadrukkelijk verzoek van Aeres, of wij in onze meerjarenbegroting ruimte kunnen vinden voor een eerste fase van kleinschalige nieuwbouw. Dat kan 30 zijn. Dat kan 50 zijn. Op de campus of op een andere locatie. Daar zijn we op dit moment hard aan het rekenen.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

02:16:29

De heer Pouw: Dat doen we ook in samenspraak met de gemeente, in het kader van de prestatieafspraken. Onze middelen zijn beperkt, dus we moeten keuzes maken. Hoe luxe je dat kan maken, dat is het gesprek wat nu loopt. Dat is dus het lenigen van de behoefte naar de toekomst.

02:16:50

De heer Ekkel: Voorzitter, even daar meteen op reagerend. Zouden de resultaten van die nieuwe vraaganalyse en dat nieuwe onderzoek ook aan de gemeenteraad ter beschikking kunnen worden gesteld?

02:17:02

De heer Pouw: Die vraag was al via de wethouder bij mij terechtgekomen. Ik zit morgen met Aeres. Als we dat allemaal oké vinden, komt dat naar jullie toe.

02:17:09

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fischer.

02:17:13

Mevrouw Fischer: Dank u wel, voorzitter. Even ter verduidelijking. Ik hoor u een paar dingen zeggen die op het eerste oor mij wat tegenstrijdig klinken. Ik hoor u zeggen dat er een tekort is aan woningen. Dat dat chronisch is, omdat u vanuit de expertise liever wat tekort heeft dan leegstand. Tegelijkertijd hoor ik u een paar keer zeggen dat er soms wel wat woningen vrij zijn. Dat er leegloop is na een, twee jaar, omdat studenten dan liever naar het dorp gaan. Hoe zit het concreet met het beschikbare aantal woningen op de campus? Dank u wel.

02:17:47

De heer Pouw: Wat ik vergeet te zeggen, is dat aan het begin van het studiejaar iedereen studeert. Dan wil elke student een kamer hebben. In de periode tot februari zeggen de eerste studenten al op. Daar komen geen nieuwe studenten voor terug. Dan ontstaat leegstand. In principe hebben we liever een tekort van 30, want in februari is dat tekort weg en hebben we kamers vrij. Dat is de marge waarmee wij werken.

02:18:23

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

02:18:26

Mevrouw Jonker: Komen de studenten ook in aanmerking voor de flexwoningen?

02:18:38

De heer Pouw: De vraag is helder. Nee, in principe niet. Die zijn voor andere doelgroepen bestemd.

02:18:42

Voorzitter: De heer Kramer.

02:18:45

De heer Kramer: Inderdaad, voorzitter. Ik heb twee vragen aan de heer Pouw. Kunnen we studenten mengen met andere woningvormen? Denk aan starters. Ik wil onze andere inspreker vragen: wij spreken als volwassenen over studenten. Hoe is jullie visie en hoe ervaren jullie dit beeld van de studentenwoningen en de krapte?

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

02:19:11

De heer Pouw: In reactie op je eerste vraag. Ik heb lang bij studentenhuysvesting gewerkt. Studenten kunnen wat mij betreft prima in bestaande wijken wonen, als je dat op een goede manier doet. Ik zou voorstander zijn van enige menging. Ik denk dat dat goed is voor het dorp.

02:19:29

De heer Oostdam: Wat de heer Pouw zei, klopt voor een groot gedeelte. Aan het begin van het jaar is er veel vraag. Bij ons in het huis er wat dubbele bezetting. Mensen beginnen met school en die hebben geen kamer. Dan zeggen ze: kom maar bij mij op de kamer en dan kan je een kamer zoeken. Dat is meer uit nood geboren. Er is nu denk ik nog steeds een wachtlijst bij de campus. Die wordt inderdaad minder. Er gaan studenten op buitenlandstage, waardoor er onderverhuur is. Dat is dan maar voor een aantal maanden. Toevallig zijn we nu actief in het bestuur van de studentenvereniging. De eerste afmeldingen van de studentenvereniging zijn omdat ze stoppen met school. Dat is niet altijd een-op-een verbonden met woningnood.

02:20:24

De heer Oostdam: De opleiding zelf speelt ook mee. Alleen die heb je in februari niet meer, die in die lege kamer kunnen, omdat daar nu geen kamer voor beschikbaar is.

02:20:35

Voorzitter: Dank voor deze toelichting. Ik rond af. Dit heb ik als een vragenuurtje gezien, maar het is de bedoeling dat u met elkaar de discussie aan gaat over het Strategisch Kader Woonperspectief. Wie mag ik het woord geven?

02:20:50

De heer Bentum: Voorzitter, dit is toch een beeldvormende vergadering? Ze gaan het gesprek met elkaar aan, bedoelt u waarschijnlijk?

02:20:56

Voorzitter: Ja, dat zei ik.

02:20:56

De heer Bentum: U zei: discussie. Dank u.

02:21:02

Voorzitter: Fijn. Ga uw gang.

02:21:08

De heer Ekkel: Ik heb een vraag aan de collega's, voorzitter, als het mag.

02:21:12

Voorzitter: Graag.

02:21:13

De heer Ekkel: Naar aanleiding van de beantwoording van dat kader-stellende. Collega Van der Schans had het daar ook over. Aan de ene kant is het nu prima dat de ruimte gegeven wordt om alle kanten op te kunnen in je keuzes. Aan de andere kant moet je dan afwachten hoe die keuzes gaan uitpakken als de kaders te algemeen zijn. De wethouder gaf aan dat die ons daarin voldoende wil meenemen. Heb ik jullie steun om aan de wethouder te vragen om een beeldvormende vergadering waarin we meegenomen worden in de keuzes in de Woonagenda? Als

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

dat beeldvormend is, dan mag ik daar weer niets van vinden. Dat vind ik persoonlijk heel erg moeilijk. De vorm laat ik aan de griffie over.

02:22:04

De heer Ekkel: Ik wil wel graag, voordat ik die Woonagenda zie en de wethouder hintte daar ook wel op, even meegenomen worden in hoe dat dan op detail in die woningmarkt uitpakt.

02:22:20

Voorzitter: Ik kijk rond. De heer Van der Schans.

02:22:22

De heer Van der Schans: Dat ondersteun ik van harte. Ik denk dat we daar inderdaad naartoe moeten en op abstractieniveau vanzelfsprekend. Daar zijn wij van. Ik vind het nu te vaag. Ik zie een heleboel doelgroepen voorbijkomen waar goed aandacht aan besteed wordt. Waarin we noodzakelijke, flinke stappen moeten gaan ondernemen. Tegelijkertijd mis ik andere doelgroepen, die van onderaf aan zelf initiatief nemen, dus weer wat minder vanuit de regie van de gemeente. Hoe faciliteer je die dan? Ik denk even aan grootschalige CPO's, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. Community, zoals het ook wel genoemd wordt. Waarbij mensen een miniwijkje of een buurt willen ontwikkelen. Hoe ga je met dat soort initiatieven om? Hoe kan je een vraag beïnvloeden?

02:23:28

De heer Van der Schans: Ik ben even de naam kwijt. Er werd aangegeven dat de vraag ook gestimuleerd kan worden. Wil je de vraag zelf aanjakkere rond bepaalde doelgroepen? Willen we dat Dronten beschikbaar wordt voor een x-doelgroep die we nu nog te weinig bedienen? Wat goed is voor onze economie of goed voor onze sociale structuur. Want we hebben met elkaar afgesproken dat we een samenleving bouwen en niet stenen stapelen. Die discussie zou ik heel graag aan willen gaan. Wellicht in de vorm van een consulterend beraad.

02:24:06

Voorzitter: Mevrouw Stoker.

02:24:11

Mevrouw Stoker: Ik ben weliswaar geen woordvoerder op dit dossier vanavond, maar ik ben wel onderdeel van de strategische raadsagenda. Zou het daar niet prima thuishoren om een dergelijke sessie te beleggen?

02:24:23

Voorzitter: Ik maak geen deel uit van uw werkgroep. Misschien zijn er andere leden die u kunnen bijvallen? Op zich lijkt het me een hartstikke goed idee.

02:24:39

De heer Ekkel: Dan kunnen we eerst bekijken in welke vorm we dat zouden willen doen.

02:24:50

Voorzitter: Prima.

02:24:51

Mevrouw Hotting: Dank u wel, voorzitter. Nog een vraag. Als er zo'n aparte sessie komt, is het dan ook mogelijk om daar ook het thema sociaal domein bij te

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

betrekken? Ik zie hier bij uitgangspunt 8, bestaande woningvoorraad beter benutten, een paar punten die daar wel een koppeling mee hebben. Zoals kamerverhuur kan ook specifiek worden benut om huurschulden af te lossen. Ook friends-contracten, het verhuren van een huis aan meerdere alleenstaanden met een gezamenlijk huurcontract. De gezamenlijke huurders zorgen voor huurbetaling en zoeken nieuwe medehuurlers. Dat houdt vaak ook in dat iedere huurder hoofdelijk aansprakelijk is voor de totale huur en de totale vaste lasten. We zouden vanuit sociaal domein en armoedebeleid graag nog een keertje willen kijken naar deze uitgangspunten.

02:25:34

Voorzitter: Vraagt u nu om een toezegging?

02:25:38

Mevrouw Hotting: Misschien is het een vraag aan de raad. Als we nog een keer een sessie willen hebben over alle uitgangspunten, om dit ook vanuit de sociaal domein hoek aan te vliegen.

02:25:50

Voorzitter: Hoe kijken de andere commissieleden hiertegen aan?

02:25:54

Mevrouw Jonker: Dat is een goede voorzitter.

02:25:56

Voorzitter: Dan noteer ik dat als een toezegging.

02:25:58

De heer Van der Schans: Ik ben het er niet mee eens. Voordat je het weet, ga je allerlei domeinen uitwaaiëren. We hebben het hier over onze huisvesting en hoe we met die huisvesting rond bepaalde doelgroepen onze samenleving kunnen opbouwen. Daar zit een economische kant aan. Er zit een sociaal-maatschappelijke kant aan. Er zit een biodynamische kant aan. Hoever ga je om dat er allemaal bij te trekken?

02:26:33

Voorzitter: Mijnheer Van der Schans, u geeft al een oordeel. "Ik ben het er niet mee eens." Daar zijn we hier niet voor. We zijn hier om een beeld te vormen.

02:26:43

De heer Van der Schans: Voorzitter, ik reageer op een vraagstelling aan de overkant en ik geef daar een antwoord op. Met alle respect, dat past binnen de beeldvorming.

02:26:51

Voorzitter: Mijnheer Hofmeijer.

02:26:54

De heer Hofmeijer: Dank, voorzitter. Ik sluit me wat dit betreft aan bij de heer Van der Schans. Ik ben het er ook niet mee eens. We lopen het risico dat dan het gesprek over wonen en over de uitgangspunten van de Woonagenda veel te breed wordt. Eigenlijk alles wat mijnheer Van der Schans daarover zei. Dank u wel.

02:27:12

Voorzitter: Wie mag ik nog meer het woord geven?

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

02:27:23

De heer Pouw: Even vanuit onze logica. Bij prestatieafspraken over wat wij te doen hebben. Als corporatie zijn we gedwongen om welzijn en zorg te betrekken. Welzijn is daar nog wat meer een discussie, maar zorg niet. En het laatste uitgangspunt heet ook Wonen met zorg. Mijn pleidooi zou het wel zijn om de zorggroep wel te betrekken. Zeker omdat ik het uitgangspunt Wonen met zorg in elk dorp een heel spannende vind. Die niet vanzelfsprekend ook zomaar slaagt. Dus zorg wat mij betreft daar wel bij.

02:27:54

Voorzitter: Dank u wel voor die aanvulling.

02:27:59

De heer Ekkel: Ik denk dat we dit stap voor stap moeten doen. Dat zou mijn suggestie zijn. Als net de conclusie was dat we het gaan agenderen in de Woongroep van de strategische agenda, dan laten we de griffie in combinatie met de voorzitter van die werkgroep dat agenderen in de eerstvolgende vergadering van de Woon- werkgroep van de strategische agenda. Dan kunnen we daar de discussie voeren hoe breed we hem oppakken. Daar onze mening ventileren, zoals die wordt geventileerd in de vraag van mevrouw Hotting.

02:28:32

Voorzitter: Mevrouw Hotting.

02:28:34

Mevrouw Hotting: Ik zou graag nog willen aanvullen dat we in het begin een twee jaar, drie jaar geleden, misschien ook wel hebben besproken en besloten als raad dat we het sociaal domein en fysiek domein wilden koppelen. Daar kwam ook die vraag vandaan. Als je een woongemeenschap wilt bouwen, dan spelen dat soort dingen wel een rol.

02:28:50

Voorzitter: Dank u voor de aanvulling. Wie mag ik verder nog het woord geven? De wethouder.

02:28:59

De heer Van Bergen: Hoe breed of smal u het wilt maken, is aan u. Het aanbod, op het moment dat u in de raads werkgroep daarover gaat spreken, maak ook gebruik van de expertise die in huis aanwezig is. Stel uw vraag en we helpen u die bijeenkomst voor te bereiden. U heeft een eigen verantwoordelijkheid, maar wij hebben ook heel veel expertise. Dus laat dat goed samenkomen. Dat is het aanbod vanuit mijn kant. En aan u hoe breed of smal u het wilt hebben. De vraag komt van u uit.

02:29:37

Voorzitter: Dank u wel. Verder nog? Dan sluit ik de beraadslaging. Ik heb geconstateerd dat er wordt gevraagd om een bijeenkomst van de Werkgroep wonen. Ik zeg toe dat die in samenspraak met de griffie wordt geagendeerd. Verder heb ik geen toezeggingen gehoord.

02:29:58

De heer Bentum: Jawel, voorzitter.

Woordelijk verslag Beeldvormende vergadering 02-10-2024

02:30:00

Voorzitter: Welke toezegging heeft u gehoord, die ik heb gemist?

02:30:03

De heer Bentum: Over de technische aangelegenheid aangaande de wijkbatterij. Dat zou de wethouder nog even nader duiden.

02:30:16

Voorzitter: Ik heb het niet als zodanig genoteerd, maar ik noteer hem graag voor u. Dat de wethouder met de wethouder die over batterijen gaat in contact treedt. Die toezegging is genoteerd. Dan sluit ik de beraadslaging. Ik wens u allen wel thuis. Dank u wel. We gaan nog even een ronde met de laptop. Doen we dat in de kantine of doen we dat hier? We gaan afsluiten. Ik dank u voor uw aanwezigheid en ik sluit de vergadering.